

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

1885-379

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΥΠΟ

ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΜΟΣΧΑΚΗ

Υφηγητοῦ τῆς θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ
καὶ Καθηγητοῦ τοῦ διδασκαλείου.

Δοκιμασία καὶ τυστάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος καὶ ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς Δημ. ἐκπαιδεύσεως.

« Ἦτι πολλά ἔχω λέγειν ὑμῖν
ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. »
(Ἰωάν. ιε'. 12).

Ἔκδοσις Β'.

ἘΝ ἈΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ «ΚΟΡΑΗ»

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ | ΒΙΒΛΙΟΠΟΛΕΙΩΝ

1885

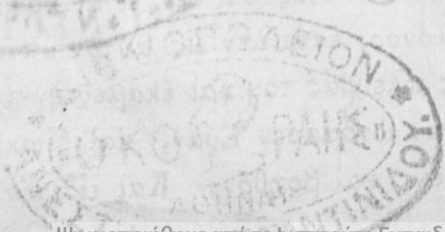

Κωνσταντίνος Ν. Φωσφόρος

Παιδίον εν Πάτραι

Πατραι

Πάν αντίτυπον μὴ φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου κατάσχεται ὡς κλεψύτυπον.

1. Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

Ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον ἐκ τοῦ μηδενός. Διὰ μόνου τοῦ λόγου του ἔκαμε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα, τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην καὶ τὰ ἀστρα, τοὺς ἰχθῦς, τὰ πτηνὰ καὶ τὰ διάφορα ζῶα. Τελευταῖον δὲ ἔκαμε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν ἑαυτοῦ καὶ ἐνεφύσησεν εἰς αὐτὸν πνοὴν ζωῆς, ἦτοι ψυχὴν ἀθάνατον, καὶ ὠνόμασεν αὐτὸν Ἀδάμ. Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι δὲν εἶναι καλὸν νὰ μένη ὁ ἄνθρωπος μόνος, ἔστειλεν εἰς αὐτὸν ὕπνον καὶ ἔλαβε μίαν ἀπὸ τὰς πλευράς του καὶ ἔκαμε τὴν πρώτην γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ὠνόμασεν Εὐάν, καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν Ἀδάμ σύντροφον καὶ βοηθόν. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς

ὅλα ὅσα ἔκαμε καὶ ἦσαν καλὰ λίαν. Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσε τὰ ἔργα του, ὁ Θεὸς ἀνεπαύθη τὴν ἐβδόμην ἡμέραν, τὴν ὁποίαν διὰ τοῦτο ἠλόγησε καὶ ἡγίασεν.

2. Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ.

Ὁ Θεὸς ἔθεσε τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐὰ εἰς κῆπον τερπνότατον, ὀνομαζόμενον παράδεισον, διὰ νὰ τὸν καλλιεργῶσι καὶ νὰ τὸν φυλάττωσι. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς αὐτούς. Ὅλα τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα τοῦ παραδείσου εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν σας· ἐν δὲ μόνον δένδρον σᾶς ἀπαγορεύω νὰ ἐγγίσητε, τὸ δένδρον τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Ἄν φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, ἀμέσως θὰ ἀποθάνετε. Ἀλλ' ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ παρακούσαντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἔφαγον ἀπὸ τὸ ἀπαγορευμένον δένδρον. Τότε ὁ Θεὸς κατηράσθη αὐτούς καὶ τοὺς ἐδίωξεν ἀπὸ τὸν παράδεισον.

3. ΚΑΪΝ ΚΑΙ ΑΒΕΛ.

Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ ἀπέκτησαν πολλὰ τέκνα, μετὰξὺ τῶν ὁποίων δύο υἱοὺς τὸν Καῖν καὶ τὸν Ἀβελ. Ὁ Καῖν ἔγινε γεωργός, ὁ δὲ Ἀβελ ποιμὴν. Ἐπρόσθεραν καὶ οἱ δύο θυσίαν εἰς τὸν Θεόν· καὶ ἡ μὲν θυσία τοῦ Ἀβελ ἤρεσεν εἰς αὐτόν, ὄχι ὁμῶς κατ' ἡ θυσία τοῦ

Καΐν. Ὁ Καΐν ὀργισθεὶς διὰ τοῦτο εἶπε πρὸς τὸν ἀδελφόν του Ἄβελ. Ἄς ὑπάγωμεν ἔξω εἰς τὴν πεδιάδα. Ἐκεῖ δὲ ὤρμησεν ἐναντίον αὐτοῦ καὶ τὸν ἐφόνησεν. Ὁ Θεὸς ἠρώτησεν τὸν Καΐν λέγων, ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός σου Ἄβελ; Δὲν γνωρίζω, ἀπεκρίθη ὁ Καΐν· μήπως ἐγὼ εἶμαι φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μου; Ἄλλ' ὁ Κύριος λέγει πρὸς αὐτόν· Τί ἔκαμες; τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρὸς ἐμὲ ἐκ τῆς γῆς. Κατηραμένη νὰ ᾔηται ἡ γῆ, τὴν ὁποίαν ἐπότισες μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου· νὰ τὴν ἐργάζεσαι καὶ καρπὸν νὰ μὴ σέ δίδῃ, στενάζων δὲ καὶ τρέμων νὰ πλανᾷσαι ἐπὶ τῆς γῆς. Ὁ δὲ Καΐν ἔφυγεν ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ καὶ κατόκησεν εἰς τὴν χώραν Ναϊδ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἐδέν.

Ὁ Ἀδάμ ἀπέκτησε καὶ ἄλλον υἱὸν, ὀνόματι Σὴθ, ὁ ὁποῖος ἀντικατέστησε τὸν Ἄβελ. Μεταξὺ δὲ τῶν ἀπογόνων τοῦ Σὴθ ἀριθμοῦνται ὁ Μαθουσαλάς, ὁ μακροβιώτατος ὄλων τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Λάμεχ, ὁ πατήρ τοῦ Νῶε.

4. Ο ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ.

Οἱ ἄνθρωποι ἐπληθύνοντο καθ' ἑκάστην, ἀλλὰ συγχρόνως ἤρξανον καὶ αἱ καχίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ καταστρέψῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος διὰ κατακλυσμοῦ. Μόνος δὲ ὁ Νῶε ἦτο ἄνθρωπος δίκαιος καὶ εὐσεβής. Ἐλέγησεν λοιπὸν

αὐτὸν ὁ Θεὸς καὶ τὸν διέταξε νὰ κατασκευάσῃ κιβωτὸν
μεγάλην, νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ τὰ ἀναγκαῖα τρῶφιμα καὶ
νὰ ἔρθῃ εἰς αὐτὴν μὲ τὴν γυναῖκά του, μὲ τοὺς
τρεις υἱοὺς του καὶ τὰς τρεῖς γυναῖκας τῶν υἱῶν του,
νὰ παραλάβῃ δὲ καὶ ζεύγη ἀπὸ ὅλα τὰ ζῶα. Ὁ δὲ
Νῶε ἐξετέλεσεν ὅλα ὅσα διέταξεν αὐτὸν ὁ Θεός. Τότε
ἤνοιξαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου καὶ οἱ καταρράκται τοῦ
οὐρανοῦ καὶ βροχὴ ἀκαταπαύστως ἐπιπτεν ἐπὶ τεσσα-
ράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. Τὰ ὕδατα
ὑψώθησαν δεκαπέντε πῆγεις ὑπεράνω τῶν ὑψηλοτέρων
ὄρεων. Καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα ἐπνίγησαν, ἔμεινε
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πόλιτικῆς

δὲ μόνος ὁ Νῶε μὲ τοὺς ἐντὸς τῆς κιβωτοῦ, ἡ ὁποία ἐπέπλεεν ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Μετὰ ταῦτα τὸ ὕδωρ ἤρχισε νὰ ὀλιγοστεύῃ καὶ τὴν δεκάτην ἑβδόμην ἡμέραν τοῦ ἑβδόμου μηνὸς ἡ κιβωτὸς ἐστάθη ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος Ἄραράτ. Μετὰ δὲ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐξέπεμψε τὸν κόρακα, ὁ ὁποῖος δὲν ἐπέστρεψεν. Ἐπειτα ἀπέστειλε τὴν περιστερὰν, ἡ ὁποία μὴ εὐρούσα τόπον νὰ σταθῇ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κιβωτόν. Μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπέστειλε πάλιν τὴν περιστερὰν, ἡ ὁποία ἐπέστρεψε τὴν ἑσπέραν φέρουσα εἰς τὸ ράμφος τῆς φύλλον ἐλαίας. Μετ' ἄλλας ἑπτὰ ἡμέρας ἐξέπεμψε καὶ πάλιν τὴν περιστερὰν, ἡ ὁποία ὅμως δὲν ἐπέστρεψε πλέον. Τότε βεβαιωθείς ὁ Νῶε ὅτι ἡ γῆ ἐξηράνθη ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς κιβωτοῦ μὲ τὴν οἰκογένειάν του καὶ μὲ ὄλα τὰ ζῷα καὶ προσέφερον θυσίαν εὐχαριστίας εἰς τὸν Θεόν. Ὁ Θεὸς ἐδέχθη τὴν θυσίαν καὶ ἐβεβαίωσεν ὅτι δὲν θὰ καταστρέψῃ πλέον διὰ κατακλυσμοῦ τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἡὐλόγησε δὲ τὸν Νῶε καὶ τοὺς υἱοὺς του Σὴμ, Χὰμ καὶ Ἰάφεθ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς. Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κυριεύσατε αὐτήν.

5. ΠΥΡΓΟΣ ΒΑΒΕΛ.

Μετὰ τὸν κατακλυσμὸν οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε ἐπληθύνθησαν πολὺ, λαλοῦντες ὅλοι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν

γλώσσαν. Ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν πεδιάδα τῆς γῆς Σενναάρ, ἀπεφάσισαν πρὶν διασπαρῶσι, νὰ κτίσωσιν ἐκεῖ πόλιν καὶ πύργον ὑψηλότατον, τοῦ ὁποίου ἡ κορυφή νὰ φθάνη ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. Ἄλλ' ὁ Θεὸς θέλων νὰ τιμωρήσῃ τὴν ὑπερηφάνειάν των ἐσύγχυσε τὴν γλώσσάν των καὶ δὲν ἐνόει πλέον ὁ εἷς τὸν ἄλλον. Τοιουτοτρόπως τὸ ἔργον των ἔμεινεν ἡμιτελές καὶ ἐπωνομάσθη διὰ τοῦτο Βαβέλ, ἦτοι σύγχυσις. Τότε οἱ ἄνθρωποι χωρισθέντες εἰς λαοὺς καὶ ἔθνη, διεσκορπίσθησαν εἰς ὅλην τὴν γῆν. Καὶ οἱ μὲν ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ κατόκησαν εἰς τὴν Ἀσίαν, οἱ δὲ ἀπόγονοι τοῦ Χάμ εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰάφεθ εἰς τὴν Εὐρώπην.

6. ΑΒΡΑΑΜ.

Οἱ ἄνθρωποι διασκορπισθέντες ἐλησμόνησαν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ἐλάτρευον τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην, τὰ ἄστρα καὶ αὐτὰ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα. Ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ ἐκλέξῃ ἓνα λαόν, ὁ ὁποῖος νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀληθῆ ἰσχυραίαν καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ἐμελλε νὰ ἐξέλθῃ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Ὑπῆρχε δὲ ἄνθρωπός τις δίκαιος καὶ ὑσεβής, ὀνόματι Ἀβραάμ, κατοικῶν εἰς Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας. Τοῦτον ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς εἰπὼν πρὸς αὐτὸν νὰ ἀφήσῃ τὴν πατρίδα του καὶ τοὺς συγγενεῖς του καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν θὰ τοῦ δείξῃ·

ἐβεβαίωσε δὲ αὐτὸν ὅτι θὰ τὸν κάμῃ πατέρα μεγάλου ἔθνους, πατριάρχην τῶν Ἰουδαίων, καὶ ὅτι δι' αὐτοῦ θὰ εὐλογηθῶσιν ὅλαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Ὁ Ἀβραὰμ ὑπακούσας εἰς τὸν Θεὸν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆν πατρίδα του μὲ τὴν γυναῖκά του Σάρραν, μὲ τὸν ἀνεψιὸν του Λῶτ καὶ μὲ ὄλους τοὺς δούλους του καὶ τὰ ποιμνιά του καὶ ἦλθε καὶ κατώκησεν εἰς τὴν Χαναάν. Λῶτ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Ἀβραὰμ κατώκησεν εἰς Σόδομα καὶ Γόμορρα· ἀλλ' ἡ διαφθορὰ καὶ ἡ ἀσέβεια ἐπροχώρησαν τόσον πολὺ εἰς τὰς πόλεις ταύτας, ὥστε ὁ Θεὸς πρὸς τιμωρίαν τῶν κατοίκων ἔρριψε πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ κατέκαυσεν αὐτούς. Μόνος δὲ ὁ Λῶτ καὶ αἱ θυγατέρες του ἐσώθησαν. Καὶ ὁ Ἀβραὰμ καὶ ἡ Σάρρα ἦσαν ἡδὴ γέροντες, καὶ ὅμως δὲν εἶχον τέκνα· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἀντήμειψε τὴν πίστιν τοῦ Ἀβραὰμ καὶ ἡ Σάρρα εἰς τὸ γῆρας της ἐγέννησεν υἱὸν, τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν Ἰσαάκ.

7. ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΙΣΑΑΚ.

Ὁ Θεὸς θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν τοῦ Ἀβραὰμ, εἶπε πρὸς αὐτόν. Λάβε τὸν μονογενῆ καὶ ἀγαπητὸν σου υἱὸν Ἰσαάκ καὶ φέρε τον εἰς τὸ ὄρος, τὸ ὁποῖον θὰ σοῦ δείξω καὶ θυσιάσέ τον εἰς ἐμέ. Ὁ Ἀβραὰμ ἀνεχώρησε συμπαραλαβὼν καὶ τὸν υἱὸν του Ἰσαάκ. Φθάσας δὲ μετὰ τρεῖς ἡμέρας εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους,

ἐφόρτωσε τὸν Ἰσαὰκ μετὰ τὰ ξύλα τῆς θυσίας, αὐτὸς δὲ ἔλαβε τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν. Καθ' ὁδὸν ὁ Ἰσαὰκ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα του. Πάτερ μου, ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα· ἀλλὰ ποῦ εἶναι τὸ πρόβατον, τὸ ὁποῖον θὰ θυσιάσωμεν; Ὁ δὲ Ἀβραάμ ἀπεκρίθη, ὁ Θεὸς, τέκνον μου, θὰ φροντίσῃ δι' αὐτό. Ἦλθον ἐπὶ τέλους εἰς τὸν προσδιωρισμένον τόπον, καὶ ὁ Ἀβραάμ ἔκτισε θυσια-

Ν. 110

στήριον, ὅπου ἐσώρευσε ξύλα· δέσας δὲ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας τοῦ Ἰσαὰκ τὸν ἔθεσεν ἐπάνω εἰς τὸ θυσιαστήριον. Ἦπλωσεν ἔπειτα τὴν χεῖρά του καὶ ἔλαβε τὴν μάχαιραν διὰ νὰ σφάξῃ τὸν υἱὸν του. Ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου ἐχάλεσεν αὐτὸν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπεν· Ἀβραάμ, μὴ βάλῃς χεῖρα ἐπάνω εἰς τὸ παιδίον καὶ μὴ

βλάβης αὐτό. Ἐγνώρισα τώρα ὅτι φοβεῖσαι τὸν Θεόν, διότι οὐδὲ τὸν ἀγαπητόν σου υἱὸν ἐλυπήθης δι' ἐμέ. Ὁ Ἄβραάμ στραφεὶς εἶδε πλησίον ἐκεῖ κριὸν, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἐθυσίασεν ἀντὶ τοῦ υἱοῦ του. Τότε ὁ Θεὸς ἐβεβαίωσεν ἐκ νέου τὸν Ἄβραάμ, ὅτι θὰ πληθύνῃ τὸ γένος του ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης καὶ ὅτι ἐκ τοῦ γένους του θὰ εὐλογηθῶσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

Α. Σοισώου

8. ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΙΣΑΑΚ.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Σάρρας ὁ Ἄβραάμ πλήρης ἡμερῶν ἐπεθύμησε νὰ εὕρῃ νύμφην διὰ τὸν Ἰσαάκ. Ἐκάλεσε λοιπὸν τὸν πιστὸν δοῦλόν του Ἐλιέζερ καὶ τὸν διέταξε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πατρίδα του Μεσοποταμίαν νὰ ζητήσῃ ἐκ τῶν συγγενῶν του νύμφην διὰ τὸν Ἰσαάκ. Ὁ Ἐλιέζερ λαβὼν δέκα καμήλους καὶ πολλὰ δῶρα ὑπῆγεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, εἰς τὴν πόλιν Ναχώρ, ὅπου κατῴκει ὁ Ναχώρ ἀδελφὸς τοῦ Ἄβραάμ. Ἐγονάτισε τὰς καμήλους τοῦ πλησίον τοῦ φρέατος, τὸ ὁποῖον ἦτο ἔξω τῆς πόλεως καὶ προσηυχήθη εἰς τὸν Θεὸν εἰπών· Κύριε δὸς νὰ ἦναι ἡ νύμφη τοῦ Ἰσαάκ ἡ κόρη ἐκείνη ἀπὸ τῆν ὁποῖαν θὰ ζητήσω ὕδωρ καὶ θὰ δώσῃ νὰ πῖω καὶ ἐγὼ καὶ αἱ κάμηλοί μου. Μόλις εἶπε ταῦτα καὶ ἰδοὺ ἔρχεται ἡ Ῥεβέκκα, θυγάτηρ τοῦ Βα-

βουήλ, υἱοῦ τοῦ Ναχώρ, κόρη ὠραιότατη καὶ πλήρης
 χαρίτων. Ἀφοῦ ἐγένετο τὴν ὕδριαν τῆς, ὁ Ἐλιέζερ
 εἶπε πρὸς αὐτήν. Δός μοι νὰ πῖω ὀλίγον ὕδωρ ἀπὸ τῆν
 ὕδριαν σου. Ἡ δὲ Ῥεβέκκα προθύμως ἔδωκεν εἰς αὐ-
 τὸν νὰ πῖη καὶ ἐπότισε καὶ τὰς καμήλους του. Τότε ὁ
 Ἐλιέζερ ἐπρόσφερεν εἰς τὴν Ῥεβέκκαν πολὺτιμα δῶρα
 καὶ τὴν ἠρώτησε τίνας εἶναι θυγάτηρ καὶ ἂν εἰς τὴν
 πατρικὴν τῆς οἰκίαν ὑπάρχει τόπος διὰ νὰ καταλύσῃ.
 Ἡ δὲ κόρη ἀπεκρίθη εἶμαι θυγάτηρ τοῦ Βαβουήλ
 υἱοῦ τοῦ Ναχώρ. Εἰς τὴν οἰκίαν μας ἔχομεν τόπον
 διὰ νὰ καταλύσῃς, καὶ τροφὴν ἀρκετὴν. Ταῦτα ἀκούσας
 ὁ Ἐλιέζερ ἐκλίνε καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, ἡ δὲ Ῥεβέκκα
 ἔδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς καὶ διηγήθη τὰ γενόμενα.
 Ὁ Λάβαν, ὁ ἀδελφὸς τῆς Ῥεβέκκας ἔδραμεν ἀμέσως
 εἰς προὔπαντησιν τοῦ Ἐλιέζερ, τὸν ὁποῖον ἔφερον εἰς
 τὴν οἰκίαν του καὶ ἠτοίμασε τράπεζαν διὰ νὰ τὸν φιλοξε-
 νήσῃ. Ἀλλ' ὁ Ἐλιέζερ εἶπε· Δὲν θὰ φάγω, πρὶν σὰς
 εἶπω, διατι ἦλθον, καὶ ἐξέθηκε τὸν σκοπὸν τῆς ἐλεύ-
 σεώς του. Οἱ γονεῖς τῆς Ῥεβέκκας ἀποκριθέντες εἶπον·
 Τὸ πρᾶγμα τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὥστε ἡ-
 μεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἀντισταθῶμεν. Ἰδοὺ ἡ Ῥεβέκκα,
 λάβε τὴν εἰς γυναῖκα τοῦ Ἰσαὰκ τοῦ κυρίου σου. Τὴν
 δὲ ἐπιούσαν ἀνεχώρησεν ἀμέσως ὁ Ἐλιέζερ εἰς Χαναὰν
 μετὰ τὴν Ῥεβέκκαν καὶ τὰς δούλας τῆς. Ὅτε ἐπλησία-
 ζον εἰς Χαναὰν, ὁ Ἰσαὰκ τοὺς εἶδε μακρόθεν καὶ ἦλ-

θεν εἰς προὔπαντησιν αὐτῶν καὶ λαβῶν τὴν 'Ρεβέκκαν τὴν ὠδήγησεν εἰς τὴν σκηνὴν τῆς μητρός του καὶ τὴν ἐνυμφεύθη.

9. ΗΣΑΥ ΚΑΙ ΙΑΚΩΒ.

Ὁ Ἀβραάμ εἶχεν ἤδη ἀποθάνει εἰς ἡλικίαν 175 ἐτῶν καὶ ἡ 'Ρεβέκκα ἐγέννησε δύο υἱοὺς διδύμους, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μὲν πρῶτος ὠνομάσθη Ἡσαῦ, ὁ δὲ δεύτερος Ἰακώβ. Ὁ Ἡσαῦ ἦτο δασύτριχος καὶ κυνηγὸς ἄριστος καὶ διέτριβε συνήθως εἰς τοὺς ἀγρούς· ὁ Ἰακώβ ἦτο μαλακὸς καὶ ἔζη πλησίον τῆς μητρός του. Ὁ Ἰσαάκ ἠγάπα τὸν Ἡσαῦ καὶ ἔτρωγεν ἀπὸ τὸ κυνήγιόν του, ἡ 'Ρεβέκκα ἠγάπα τὸν Ἰακώβ. Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰακώβ ἐμαγεύρευε φακὴν, ὅτε ὁ Ἡσαῦ ἐλθὼν ἀπὸ τὸν ἀγρὸν πεινασμένος εἶπε πρὸς αὐτόν: Δός μου ἀπὸ τὸ φαγητὸν τοῦτο, διότι πεινῶ. Ὁ δὲ Ἰακώβ ἀπεκρίθη· Θὰ σοῦ δώσω, ἂν μου πωλήσῃς τὰ πρωτοτόκιά σου. Ὁρκίζομαι ὅτι σοῦ τὰ δίδω, εἶπεν ὁ Ἡσαῦ. Καὶ οὕτως ὁ Ἰακώβ ἔλαβε τὰ πρωτοτόκια τοῦ Ἡσαῦ ἀντὶ ὀλίγου ἄρτου καὶ φακῆς.

Ὁ Ἰσαάκ ἐγήρασεν ἤδη καὶ ἦτο τυφλός. Ἐκάλεσε λοιπὸν μίαν ἡμέραν τὸν Ἡσαῦ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. Βλέπεις, τέκνον μου, ὅτι ἐγήρασα καὶ δὲν γνωρίζω τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου μου. Ὑπαγε νὰ κυνηγήσῃς καὶ

παρασκεύασε τὸ φαγητὸν, τὸ ὁποῖον ἀγαπῶ καὶ φέρε
μού το νὰ φάγω καὶ νὰ σὲ εὐλογῆσω πρὶν ἀποθάνω,
Ἡ Ῥεβέκκα ἤκουσε τοῦτο· καὶ λαβοῦσα τὰ φορέματα
τοῦ Ἡσαῦ ἐνέδυσσε μὲ αὐτὰ τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐσκέπασε
τὰς χεῖρας καὶ τὸν λαιμὸν του μὲ τὸ δέρμα τοῦ ἐρι-
φίου· καὶ τὸν ἔστειλε νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν πατέρα του
τὰ φαγητὰ, τὰ ὁποῖα αὐτὴ εἶχεν ἐτοιμάσει. Ὁ Ἰσαὰκ
τὸν ἠρώτησε, πῶς ἐπέστρεψε τόσον ὀγλίγωρα· φηλα-
φήσας δὲ αὐτὸν εἶπεν· Ἡ μὲν φωνὴ εἶναι φωνὴ Ἰακώβ,
αἱ δὲ χεῖρες, χεῖρες Ἡσαῦ. Ἀφοῦ δὲ ἔφαγεν, ἠὐλόγησε
τὸν Ἰακώβ.

Μετ' ὀλίγον ἔφθασε καὶ ὁ Ἡσαῦ καὶ ἐζήτησε τὴν
εὐλογίαν τοῦ πατρὸς του. Μαθὼν δὲ ὅτι ὁ Ἰακώβ ἔλαβε
δι' ἀπάτης τὴν πατρικὴν εὐλογίαν ὠργίσθη καὶ κλαίων
παρεκάλει τὸν πατέρα του νὰ εὐλογῆσῃ καὶ αὐτόν. Ὁ
Ἰσαὰκ συγκινηθεὶς ἠὐλόγησε καὶ τὸν Ἡσαῦ, εἰπὼν,
ὅτι θὰ δουλεύσῃ τὸν ἀδελφόν του, ἀλλ' ὅτι μίαν ἡμέ-
ραν θὰ ἐλευθερωθῇ.

10. ΦΥΓΗ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ.

Ὁ Ἡσαῦ λοιπὸν ἐμίσει τὸν Ἰακώβ καὶ ἀπεφάσισε
νὰ τὸν φονεύσῃ, ἀφοῦ ἀποθάνῃ ὁ πατήρ. Τοῦτο μα-
θόντες ὁ Ἰσαὰκ καὶ ἡ Ῥεβέκκα, ἐσυμβούλευσαν τὸν
Ἰακώβ νὰ φύγῃ κρυφίως εἰς τὴν Μεσοπαταμίαν διὰ νὰ

λάβη γυναίκα μίαν ἀπὸ τὰς θυγατέρας τοῦ Λάβαν, ἀδελφοῦ τῆς 'Ρεβέκκας. Ὁ Ἰακώβ ἀνεχώρησε. Τὴν νύκτα δὲ ἔφθασεν εἰς τόπον τινά, ὅπου καὶ ἐκοιμήθη ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ λίθου. Εἰς τὸν ὕπνον του εἶδε κλίμακα, τῆς ὁποίας ἡ μὲν βᾶσις ἐστηρίζετο εἰς τὴν γῆν, ἡ δὲ κορυφή εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον εἰς αὐτήν· ὁ δὲ Θεὸς ἱστάμενος ἐπάνω εἰς αὐτήν εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ. Τὴν γῆν, ὅπου κοιμᾶσαι, θὰ δώσω εἰς σέ καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους σου. Διὰ σοῦ καὶ διὰ τῆς γενεᾶς σου θὰ εὐλογηθῶσιν ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

Ὁ Ἰακώβ ἔφθασεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς τὸν Λάβαν, ὁ ὁποῖος κατώκει εἰς Χαρράν. Εἶχε δὲ ὁ Λάβαν δύο θυγατέρας, τὴν μὲν πρεσβυτέραν Λείαν, ἣτις ἔπασχε τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὴν δὲ νεωτέραν 'Ραχήλ, ἣτις ἦτο πολὺ ὠραία. Ὁ Ἰακώβ ἐζήτησε τὴν 'Ραχήλ εἰς γυναίκα, ὑπηρετήσας δι' αὐτήν εἰς τὰ ποιμνία τοῦ Λάβαν ἑπτὰ ἔτη. Ἀλλὰ μετὰ ἑπτὰ ἔτη ὁ Λάβαν ἔδωκεν εἰς αὐτόν τὴν Λείαν. Ὅθεν ὁ Ἰακώβ ἠναγκάσθη νὰ ὑπηρετήσῃ ἄλλα ἑπτὰ ἔτη διὰ νὰ λάβῃ καὶ τὴν 'Ραχήλ.

11. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ.

Ὁ Ἰακώβ μετὰ ἀπουσίαν εἴκοσιν ἐτῶν ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Ἐπιστρέφων δὲ ἦτο εἰς ἀγωνίαν φοβούμενος τὴν ὀργὴν καὶ τὸ μῖσος τοῦ ἀδελφοῦ του Ἡσαῦ. Ἄλλ' ὁ Θεὸς ἐνίσχυσε τὸν Ἰακώβ φανερωθεὶς εἰς αὐτὸν καθ' ὕπνον. Θέλων δὲ ὁ Ἰακώβ νὰ καταπραύνη τὸν Ἡσαῦ, προέπεμψεν εἰς αὐτὸν δῶρα πλούσια· ἀλλ' ὁ Ἡσαῦ, δὲν ἐδέχθη αὐτά. Ὅτε δὲ ὁ Ἰακώβ ἐπλησίαζεν, ὁ Ἡσαῦ ἦλθεν εἰς προὔπαντησιν αὐτοῦ, τὸν ἐνηγκαλίσθη, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἔκλαυσε καὶ τὸν κατεφίλησεν.

12. ΙΩΣΗΦ.

Ὁ Ἰακώβ εἶχε δώδεκα υἱοὺς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι τὰ ἑξῆς: Ρουβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσάχαρ, Ζαβουλὼν, Δάν, Νεφθαλεὶμ, Γὰδ, Ἀσὴρ, Ἰωσήφ καὶ Βενιαμίν. Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰακώβ περισσότερο ἀπὸ ὅλους τὸν Ἰωσήφ, τὸν ὁποῖον καὶ ἐνέδωκε φόρεμα ποικιλόχρουν. Τοῦτο ἐκίνησεν ἐναντίον τοῦ Ἰωσήφ τὸν φθόνον τῶν ἀδελφῶν του. Ὁ φθόνος δὲ οὗτος ἡῤ-ξησεν ἔτι περισσότερο, ὅτε ὁ Ἰωσήφ διηγῆθη εἰς τοὺς ἀδελφοὺς του δύο ἐνύπνια, τὰ ὁποῖα προέλεγον ὅτι οὗτοι ἐμελλόν ποτε νὰ τὸν προσκυνήσωσι.

Μίαν ἡμέραν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἔβοσκον τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς των εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ὁ Ἰακώβ ἐπεμφε τὸν Ἰωσήφ διὰ νὰ ἴδῃ τί γίνονται οἱ ἀδελφοὶ του. Οὗτοι δὲ ἰδόντες μακρόθεν τὸν Ἰωσήφ εἶπον. Ἴδού, ἔρχεται ὁ ἐνυπνιαστής· ἅς τὸν φονεύσωμεν. Ἄς εἴπωμεν δὲ εἰς τὸν πατέρα ὅτι ἄγριον θηρίον τὸν ἔφαγε. Μὴ τὸν φονεύσετε, εἶπεν ὁ Ρουβὴμ· μὴ χύσετε τοῦλάχιστον τὸ αἷμά του. Ἀφήσατέ τον εἰς ἓνα λάκκον ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐρήμου. Ταῦτα δὲ εἶπε σκοπεύων ἔπειτα νὰ

τὸν σώσῃ. Ἄμα ἔφθασεν ὁ Ἰωσήφ, οἱ ἀδελφοί του τὸν ἐξέδυσαν τὸ ποικιλόχρουν φόρεμα καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὸν λάκκον. Ἐπειτα δὲ κατὰ προτροπὴν τοῦ Ἰούδα τὸν ἀνέσυραν καὶ τὸν ἐπώλησαν εἰς ἐμπόρους Ἰσμαηλίτας, οἱ ὁποῖοι διέβαινον ἐκεῖθεν καὶ ὑπήγαιναν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Τότε οἱ ἀδελφοί του χρίσαντες τὸ ποικιλόχρουν αὐτοῦ φόρεμα μὲ αἷμα ἐριφίου, τὸ ἔφεραν εἰς τὸν πατέρα του λέγοντες· Εὐρομεν τὸ φόρεμα τοῦτο· μήπως εἶναι τοῦ υἱοῦ σου; Ὁ πατὴρ τὸ ἀνεγνώρισε καὶ ἀνεκραξεν· Εἶναι τὸ φόρεμα τοῦ υἱοῦ μου· θηρίον ἄγριον ἔφαγε τὸν Ἰωσήφ. Καὶ ἔσχυσε τὰ ἐνδύματά του καὶ ἐκαλύφθη μὲ σάκκον καὶ ἐθρήνει τὸν θάνατον τοῦ ἀγαπητοῦ υἱοῦ του καὶ ἔλεγε· Μὲ τὴν λύπην τοῦ υἱοῦ μου θὰ καταβῶ εἰς τὸν τάφον.

13. Ο ΙΩΣΗΦ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩΙ.

Οἱ Ἰσμαηλίται ἐμπόροι φθάσαντες εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐπώλησαν τὸν Ἰωσήφ εἰς ἄνθρωπὸν τινα ἐπίσημον ὀνόματι Πετεφρῆν. Ὁ Πετεφρῆς ἠγάπησε τὸν Ἰωσήφ καὶ ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν τὴν οἰκονομίαν τοῦ οἴκου του, διότι ἔβλεπεν ὅτι ἦτο εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος. Ἄλλ' ἡ σύζυγος τοῦ Πετεφρῆ ἦτο κακὴ· καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἰωσήφ δὲν τὴν ἤκουε, τὸν ἐσυκοφάντησεν εἰς τὸν ἄνδρα τῆς, ὁ ὁποῖος πιστεύσας εἰς αὐτὴν τὸν ἔρριψεν

εἰς τὴν φυλακὴν. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ὁ ἀγαθὸς Ἰωσήφ εἴλκυσε τὴν ἀγάπην τοῦ δεσμοφύλακος, ὁ ὁποῖος τὸν ἔκαμεν ἐπιστάτην τῶν λοιπῶν δεσμωτῶν. Εἰς τὴν ἰδίαν φυλακὴν ὑπῆρχον καὶ ὁ ἀρχιοινοχός καὶ ὁ ἀρχισιτοποιὸς τοῦ Φαραώ. Καὶ οἱ δύο οὗτοι εἶδον ὄνειρα, τὰ ὁποῖα ὁ Ἰωσήφ ἐξήγησεν ὡς ἐξῆς. Εἰς μὲν τὸν ἀρχιοινοχόον εἶπεν ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ Φαραώ θὰ τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς τὸ ἀξίωμα του, τὸν παρεκάλεσε δὲ νὰ μὴ λησμονήσῃ τότε τὸν Ἰωσήφ· εἰς δὲ τὸν ἀρχισιτοπιὸν ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ ὁ Φαραώ. Καὶ τῷ ὄντι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγένετο ὅ,τι ὁ Ἰωσήφ προεῖπεν. Ἀλλ' ὁ ἀρχιοινοχός ἐλησμόνησε τὸν Ἰωσήφ.

14. ΑΝΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ.

Δύο ἔτη μετὰ ταῦτα ὁ Φαραώ εἶδεν ὄνειρον. Εἶδεν ὅτι ἀνέβαινον ἀπὸ τὸν ποταμὸν ἑπτὰ παχειαὶ βόες, κατόπιν δὲ ἀνέβαινον ἄλλαι ἑπτὰ ἰσχναί, αἱ ὁποῖαι κατέφαγον τὰς παχειάς. Εἶδε προσέτι ὅτι ἐβλάστησαν ἑπτὰ στάχυς καλοὶ καὶ κατόπιν ἐβλάστησαν ἄλλοι ἑπτὰ στάχυς λεπτοὶ καὶ ξηροὶ, οἱ ὁποῖοι κατέπιον τοὺς καλοὺς. Ὁ Φαραώ ταραχθεὶς ἐπροσκάλεσεν ὅλους τοὺς σοφοὺς καὶ ὄνειροκρίτας τῆς Αἰγύπτου· ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ τὰ ὄνειρά του. Τίς αὖτε ἀρχιοινοχός

ἐνθυμήθη τὸν Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος προσκληθεὶς ἐξήγησε τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραῶ. Καὶ τὰ δύο ὄνειρα, εἶπε, σημαίνουν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Αἱ ἑπτὰ παχεῖαι βόες καὶ οἱ ἑπτὰ καλοὶ στάχυς εἶναι ἑπτὰ ἔτη ἀφθονίας, αἱ δὲ ἑπτὰ ἰσχναὶ βόες καὶ οἱ ἑπτὰ λεπτοὶ στάχυς εἶναι ἑπτὰ ἔτη σιτοδείας, τὰ ὁποῖα θὰ διαδεχθῶσι τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς ἀφθονίας. Συνεβούλευσε λοιπὸν τὸν Φαραῶ νὰ διορίσῃ ἄνδρα συνετὸν καὶ ἰκανὸν, ὁ ὁποῖος νὰ συνάξῃ εἰς ἀποθήκας τὸ περίσσευμα τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῆς ἀφθονίας διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς σιτοδείας. Ἡ ἐξήγησις αὕτη ἤρесе τόσον πολὺ εἰς τὸν Φαραῶ, ὥστε ἀνέθηκεν εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸ ἔργον τοῦτο καὶ τὸν διώρισε δεῦτερον ἄρχοντα ὅλης τῆς Αἰγύπτου.

15. Ο ΙΩΣΗΦ ΚΑΙ ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΤΟΥ.

Τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς ἀφθονίας παρήλθον, ἤρχισαν δὲ τὰ ἔτη τῆς σιτοδείας. Ἡ πείνα ἦτο γενικὴ καὶ ὁμῶς εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον ὑπῆρχε σῖτος, τὸν ὁποῖον ἐπώλει ὁ Ἰωσήφ ἀνοίξας τὰς ἀποθήκας. Ἡ πείνα ἐφθασε καὶ εἰς τὴν Χαναάν, ὅπου κατῴκει ὁ Ἰακώβ. Μαθὼν δὲ ὁ Ἰακώβ ὅτι πωλεῖται σῖτος εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐπεμψεν ἐκεῖ τοὺς υἱούς του διὰ νὰ ἀγοράσωσιν, ἐκράτησε δὲ μόνον τὸν νεώτερον Βενιαμίν. Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ ἐλ-

θόντες εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐπροσχύνησαν τὸν Ἰωσήφ, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐγνώρισαν. Ὁ Ἰωσήφ ὅμως τοὺς ἐγνώρισεν, ἀλλ' ἐπροσποιήθη ὅτι θεωρεῖ αὐτοὺς κατασκόπους. Οὗτοι δὲ εἶπον, ὄχι, Κύριε, δὲν εἴμεθα κατάσκοποι, ἀλλ' ἤλθομεν νὰ ἀγοράσωμεν τροφάς. Οἱ δοῦλοί σου εἴμεθα δώδεκα ἀδελφοί, υἱοὶ ἐνὸς ἀνθρώπου ἀπὸ Χαναάν· ὁ μὲν νεώτερος ἔμεινε πλησίον τοῦ πατρός μας, ὁ δὲ ἄλλος δὲν ὑπάρχει. Εἴσθε κατάσκοποι, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωσήφ. Δὲν θὰ ἀναχωρήσητε ἀπ' ἐδῶ, πρὶν ἔλθῃ ὁ νεώτερος ἀδελφός σας. Πέμψατε ἓνα ἀπὸ σᾶς νὰ τὸν φέρῃ, διὰ νὰ ἴδῶ, ἂν λέγητε τὴν ἀλήθειαν· εἰδὲ μὴ, εἴσθε κατάσκοποι. Οἱ ἀδελφοὶ ὑπήκουσαν καὶ εἶπον μεταξὺ τῶν Ἑβραϊστί. Δικαίως πάσχομεν ταῦτα, διότι ἐδείχθημεν πολὺ σκληροὶ εἰς τὸν ἀδελφόν μας. Ὁ Ἰωσήφ ἀκούσας ταῦτα συνεκινήθη καὶ παραμερίσας ἔκλαυσεν. Ἐπειτα ἐπανῆλθε καὶ ἐπέτρεψε νὰ ἀναχωρήσωσιν, ἐκράτησε δὲ μόνον τὸν Συμεών. Διέταξε δὲ νὰ γεμίσωσι τοὺς σάκκους τῶν σίτον καὶ νὰ θέσωσι κρυφίως εἰς αὐτοὺς τὰ χρήματά των. Ἐπιστρέψαντες εἰς Χαναάν ἤνοιξαν τοὺς σάκκους καὶ εὗρον μὲ ἐκπλιξίν των τὰ χρήματα. Διηγήθησαν ἔπειτα τὰ γενόμενα εἰς τὸν Ἰακώβ, ὁ ὁποῖος μὲ λύπην μεγάλην εἶπεν. Ὁ Ἰωσήφ δὲν ὑπάρχει πλέον, ὁ Συμεών εἶναι δέσμιος, καὶ θέλετε νὰ μοῦ ἀφαιρέσητε καὶ τὸν Βενιαμίν; Ὁχι, ὁ υἱός μου δὲν θὰ ἔλθῃ μὲ σᾶς.

Ἐν τούτοις ὁ σίτος ἐτελείωσε, καὶ ὁ Ἰακώβ ἤναγ-

κάσθη νὰ στείλῃ εἰς Αἴγυπτον μὲ τοὺς λοιποὺς υἱοὺς
του καὶ τὸν Βενιαμίν. Φθάσαντες οὗτοι εἰς τὴν Αἴγυ-
πτον, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος τοὺς
ἐδέχθη φιλοφρόνως. Ἰοὺς ἠρώτησε περὶ τοῦ πατρός
των, οὗτοι δὲ ἀπεκρίθησαν ὅτι ζῆ καὶ ὑγιαίνει. Ἰδὼν
δὲ τὸν Βενιαμίν συνεκινήθη πολὺ καὶ εἰσελθὼν εἰς ἰδιαί-
τερον δωμάτιον ἔκλαυσεν. Ἐπειτα ἐπέστρεψε καὶ τοὺς
ἐκάλεσεν εἰς τὴν τράπεζαν τάξας αὐτοὺς καθ' ἡλικίαν
καὶ δώσας εἰς τὸν Βενιαμίν μερίδα πενταπλασίαν. Τοῦ-
το ἐξέπληξεν αὐτούς.

16. Ο ΙΩΣΗΦ ΦΑΝΕΡΟΝΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΤΟΥ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰωσήφ διέταξε τὸν οἰκονόμον του νὰ
γεμίσῃ τοὺς σάκκους τῶν ἀδελφῶν του σῖτον καὶ νὰ
θέσῃ πάλιν τὸ ἀργύριον εἰς ἐνὸς ἐκάστου τὸν σάκκον.
Εἰς δὲ τοῦ Βενιαμίν τὸν σάκκον διέταξε νὰ θέσῃ καὶ
τὸ ἀργυροῦν ποτήριον αὐτοῦ. Τὴν ἐπιούσαν τὸ πρῶτ'
ἀνεχώρησαν· ἀλλὰ μόλις ἐξῆλθον τῆς πόλεως καὶ ὁ οἰ-
κονόμος τοὺς κατεδίωξε κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰωσήφ καὶ
τοὺς συνέλαβε λέγων, ὅτι ἔκλεψαν τὸ ἀργυροῦν ποτή-
ριον τοῦ κυρίου του. Οἱ ἀδελφοὶ διεμαρτυρήθησαν καὶ
εἶπον· Ἄν κάνεις ἀπὸ ἡμᾶς ἔκλεψε τὸ ποτήριον, ἄς

θανατωθῆ. Θέσαντες δὲ τοὺς σάκκους εἰς τὴν γῆν ἤνοιξαν αὐτοὺς καὶ τὸ ἀργυροῦν ποτήριον εὐρέθη εἰς τὸν σάκκον τοῦ Βενιαμίν. Τότε οἱ ἀδελφοὶ ἔσχισαν τὰ φορέματα των ἀπὸ τὴν λύπην των καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν. Ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἐπέπληξε σφοδρότατα· οὗτοι δὲ μὴ ἠξεύροντες τί ν' ἀποκριθῶσιν εἶπον· Ἴδου ὄλοι εἴμεθα δοῦλοί σου. Ὁχι, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωσήφ, δοῦλός μου θὰ μείνῃ μόνον ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρέθη τὸ ποτήριον· οἱ ἄλλοι θ' ἀναχωρήσητε. Τότε λέγει ὁ Ἰούδας πρὸς τὸν Ἰωσήφ· Κύριε, ἐγὼ μένω δοῦλός σου· ἀλλ' ἄφες τὸν Βενιαμίν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν πατέρα μας· διότι ἂν ἡμεῖς μόνοι ἐπιστρέψωμεν χωρὶς τὸν Βενιαμίν, ὁ πατήρ μας θὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν λύπην. Ὁ Ἰωσήφ δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ κρατηθῆ. Διέταξε νὰ ἐξέλθωσιν ὄλοι οἱ παρόντες καὶ πλήρης δακρύων εἶπε πρὸς τοὺς ἀδελφούς του· Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰωσήφ· ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδελφός σας, τὸν ὁποῖον ἐπωλήσατε. Ζῆ ἀκόμη ὁ πατήρ μου; Πλησιάσατε· μὴ λυπεῖσθε, ὅτι μὲ ἐπωλήσατε· διότι ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε τοῦτο διὰ τὴν σωτηρίαν σας. Σπεύσατε ν' ἀναγγεῖλητε τοῦτο εἰς τὸν πατέρα μου καὶ νὰ τὸν παρακινήσητε νὰ ἔλθῃ ἐδῶ με ὄλην τὴν οἰκογένειάν του, διότι ἡ πείνα θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀκόμη. Ἐπειτα πεσὼν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ Βενιαμίν ἔκλαυσε, κατεφίλησε δὲ κλαίων καὶ τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς του.

17. Ο ΙΑΚΩΒ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ.

Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἀναχώρησαν φέροντες πλούσια δῶρα. Καὶ ὁ Φαραὼ δὲ μαθὼν τὰ γενόμενα, ἔπεμψε πολύτιμα δῶρα καὶ ἀμάξας διὰ νὰ μεταφέρωσι τὸν Ἰακώβ. Ὁ Ἰακώβ δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ζῆ ὁ Ἰωσήφ· ἀλλ' ἀφοῦ εἶδε τὰ δῶρα καὶ τὰς ἀμάξας ἐπίστευσε καὶ εἶπε· Θεέ μου, τίποτε πλέον δὲν ζητῶ ὁ υἱός μου ὁ Ἰωσήφ ζῆ ἀκόμη· θὰ ὑπάγω νὰ τὸν ἴδω πρὶν ἀποθάνω. Καὶ παρευθὺς ὁ Ἰακώβ μετέβη εἰς τὴν Αἴγυπτον μὲ τοὺς υἱούς του καὶ τοὺς ἐγγόνους του, οἱ ὁποῖοι ἠριθμοῦντο εἰς ἐξήκοντα ἕξ ἐκτὸς τῶν γυναικῶν. Ὁ Ἰωσήφ εἶχεν ἐξέλθει εἰς ἀπάντησιν τοῦ πατρός του· ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του μὲ δάκρυα. Εἶπε δὲ ὁ Ἰακώβ πρὸς τὸν Ἰωσήφ· Θὰ ἀποθάνω εὐχαριστημένος, διότι ζῆς καὶ διότι σὲ εἶδα. Ὁ Ἰωσήφ ἐπαρουσίασε τὸν πατέρα του εἰς τὴν Φαραῶ, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐδέχθη φιλοφρόνως καὶ τοὺς ἔδωκεν ὅλα τὰ ἀγαθὰ καὶ ἰδιαιτέραν γῆν διὰ νὰ κατοικήσωσιν.

18. ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ ΚΑΙ ΤΟΥ

ΙΩΣΗΦ.

Ὁ Ἰακώβ ἔζητεν εἰς τὴν Αἴγυπτον δεκαεπτὰ ἔτη.
Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου του, ὁ Ἰωσήφ
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἔφερε πρὸς αὐτὸν τοὺς δύο υἱούς του Ἐφραΐμ καὶ Μαν-
νασῆν διὰ νὰ τοὺς εὐλογήτη. Ὁ Ἰακώβ ἠλόγησε καὶ
αὐτοὺς καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τοὺς λοιποὺς υἱούς του.
Τοὺς παρήγγειλε νὰ μείνωσι πιστοὶ εἰς τὴν λατρείαν
τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ Θεὸς
ἔμελλε νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων
των. Ταῦτα δὲ εἰπὼν ἐξέπνευσεν εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν
τεσσαράκοντα ἑπτὰ ἐτῶν.

Ὁ Ἰωσήφ ἔκλαυσε τὸν πατέρα του, τὸν ὁποῖον, κα-
θὼς εἶχε παραγγείλει, μετέφερε καὶ ἔθαψαν εἰς τὴν
Χαναάν, εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων του. Μετὰ ταῦτα
ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Καὶ ὁ Ἰωσήφ δὲ φθάσας
εἰς βαθύτατον γῆρας ἀπέθανεν, ἀφοῦ ὥρκισε τοὺς ἀδελ-
φοὺς του νὰ μεταφέρωσι τὰ ὀστέα του εἰς Χαναάν, ὅταν
ἐπανέλθωσιν εἰς αὐτήν.

19. Ο ΜΩΪΣΗΣ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰακώβ οἱ Ἰσραηλῖται ἐπλή-
θουναν τόσον πολὺ, ὥστε ἔγειναν ἐπίβοφοι εἰς τοὺς Αἴ-
γυπτίους. Ὅθεν ὁ Φαραὼ ἀπεφάσισε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν
αὔξησιν τῶν Ἰσραηλιτῶν μὲ διαφόρους ἀγγαρείας καὶ
πίεσεις. Ἀλλ' ὅσω περισσότερον κατεθλίβοντο οἱ Ἰσ-
ραηλῖται τόσοσ περισσότερον ἐπληθύνοντο. Τότε ὁ Φα-
ραὼ διὰ νὰ κατωρθώσῃ τὸν σκοπὸν του διέταξε τοὺς

Ἰσραηλίτας νὰ ρίπτωσιν εἰς τὸν Νεῖλον ὅλα τὰ ἀρσενικά βρέφη των. Γυνή τις ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Λευὶ ἐγέννησε παιδίον ἀρσενικόν· βλέπουσα δὲ ὅτι ἦτο ὠραῖον

τὸ ἔκρυπτε τρεῖς μῆνας. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ κρύπτῃ περισσότερον, τὸ ἔβαλεν εἰς ἓν κιβώτιον πισσωμένον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα ἡ ἀδελφὴ τοῦ παιδίου ἔθεσεν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐπερίμενεν ἐκεῖ πλησίον διὰ νὰ ἴδῃ τί θὰ ἀπογείνη. Μετ' ὀλίγον ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραῶ ἦλθεν εἰς τὸν ποταμὸν διὰ νὰ λουσθῇ. Εἶδε τὸ κιβώτιον καὶ ἀνοίξασα αὐτὸ εὔρεν ἐντὸς

αὐτοῦ παιδίον, τὸ ὁποῖον ἔκλαιε. Τὸ ἐλυπήθη καὶ εἶπε·
Θὰ ἦναι βεβαίως ἀπὸ τὰ παδία τῶν Ἑβραίων. Τότε ἡ
ἀδελφή τοῦ παιδίου ἐπλησίασε καὶ εἶπεν εἰς τὴν θυ-
γατέρα τοῦ Φαραῶ. Θέλεις νὰ φέρω ἑβραίαν τροφὸν
νὰ θηλάζῃ τὸ παιδίον; Καὶ ὑπῆγε καὶ ἔφερε τὴν μη-
τέρα τοῦ παιδίου. Ἡ γυνὴ ἔλαβε τὸ παιδίον καὶ ἐθή-
λαζεν αὐτό. Ὄταν δὲ ἐμεγάλωσε, τὸ ἔφεραν εἰς τὴν θυ-
γατέρα τοῦ Φαραῶ, ἡ ὁποία τὸ υἱοθέτησε καὶ τὸ ὠνό-
μασε Μωϋσῆν, διότι ἐσώθη ἐκ τοῦ ὕδατος.

20. ΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΩΨΕΩΣ.

Ὁ Μωϋσῆς ἀνδρωθεὶς ἀφῆκε τὰ ἀνάκτορα καὶ ὑπῆγε
πρὸς τοὺς ὄμοιθνεῖς του, τοὺς ὁποίους ἔβλεπε καταθλι-
βομένους. Μίαν ἡμέραν ἰδὼν ὅτι εἷς Αἰγύπτιος ἔδερνεν
ἓνα Ἑβραῖον, ἐφόνευσε τὸν Αἰγύπτιον. Τοῦτο ἀκούσας
ὁ Φαραῶ ἐζήτηε νὰ φονεύσῃ τὸν Μωϋσῆν· διὰ τοῦτο ὁ
Μωϋσῆς ἔφυγε καὶ ἦλθεν εἰς τὸν γῆν Μαδιάμ, ὅπου
ἐνυμφεύθη τὴν Σεπφώραν θυγατέρα τοῦ ἱερέως Ἰοθόρ.
Ἐν τούτοις οἱ Ἰσραηλῖται καταδιωκόμενοι ἐπεκα-
λοῦντο εἰς βοήθειαν τὸν Θεὸν καὶ ὁ Θεὸς ἤκουσεν ἐπὶ
τέλους τὴν δέησιν των. Μίαν ἡμέραν ὁ Μωϋσῆς βό-
σκων τὰ πρόβατα τοῦ πενθεροῦ του εἶδε βάτον καιο-
μένην, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ Θεὸς ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ τὸν
διέταξε νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς ὄμοιθνεῖς του

ἐκ τῆς δουλείας. Προεῖπεν εἰς αὐτὸν ὅτι ὁ Φαραὼ θὰ ἀντισταθῆ, ἀλλὰ τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι θὰ ᾗναι μὲ αὐτόν. Ἔδωκε δὲ καὶ σύντροφον εἰς τὸν Μωϋσῆν τὸν ἀδελφόν του Ἀαρών.

21. ΕΞΟΔΟΣ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ.

Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρών ἦλθον εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ εἶπον εἰς τὸν Φαραὼ, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν διατάσσει νὰ ἀφήσῃ τοὺς Ἰσραηλίτας νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς Αἰγύπτου. Ἀλλ' ὁ Φαραὼ καὶ τὸν Θεὸν ὕβρισε καὶ αὐτοὺς σφοδρότατα ἐπέπληξε καὶ τοὺς Ἰσραηλίτας ἔτι περισσότερο νὰ καταπιέζωσι διέταξε. Τότε ὁ Θεὸς ἐτιμώρησεν ἐπανειλημμένως τὸν Φαραὼ καὶ τὴν χώραν του· αἱ τιμωρίαι δὲ ᾗσαν τόσον πολλαί, ὥστε ὁ Φαραὼ ἠναγκάσθη ἐπὶ τέλους νὰ δώσῃ τὴν ἀδειαν εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας ν' ἀναχωρήσωσιν. Οὕτως οἱ Ἰσραηλίται, ἀφοῦ ἔμειναν εἰς τὴν Αἴγυπτον τετρακόσια ἔτη, ἀνεχώρησαν συμποσούμενοι εἰς ἑξακοσίας χιλιάδας ἀνδρῶν χωρὶς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων. Ὁ Θεὸς ᾠδήγει τοὺς Ἰσραηλίτας εἰς τὸν δρόμον των. Ὅταν δὲ ὁ Φαραὼ ἔμαθε τὴν ἀναχώρησίν των μετενόησε καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς διώκῃ με ἑξακόσια ἄρματα ἐκλεκτὰ καὶ

μέ ἵππους καὶ μέ στρατὸν πολυάριθμον. Οἱ Ἰσραηλι-
ται εἶχον φθάσει εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, ὅτε οἱ
Αἰγύπτιοι τοὺς ἐπλησίασαν. Καὶ οἱ μὲν Ἰσραηλιται
διὰ τῆς θείας βοηθείας διέβησαν αὐτὴν ἀβλαβῶς καὶ
μέ πόδας ἀβρόχους. Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι καταδιώκοντες
τοὺς Ἰσραηλίτας κατεπόντισθησαν εἰς τὰ ὕδατα καὶ
κάνεις ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἐσώθη. Τότε οἱ Ἰσραηλιται ἐδό-
ξασαν ἀπὸ καρδίας τὸν Θεὸν, ὁ ὁποῖος τοὺς ἔσωσεν.

22. ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΤΑΙ ΕΝ Τῃ ΕΡΗΜΩ.

Ὁ Μωϋσῆς ὠδήγησεν ἔπειτα τοὺς Ἰσραηλίτας εἰς
τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ. Ἐπειδὴ δὲ ἐπέμενον κακουχίας
καὶ στερήσεις, ἤρχισαν νὰ γογγύζωσι κατὰ τοῦ Μωϋ-
σέως καὶ νὰ λέγωσιν ὅτι τοὺς ἐστέρησε τὰ ἀγαθὰ τῆς
Αἰγύπτου. Ἀλλ' ὁ Θεὸς ἀκούσας τὰς δεήσεις τοῦ
Μωϋσέως ἔτρεφε τοὺς Ἰσραηλίτας μέ ὄρτυγας καὶ μέ
ἄρτον ὠραῖον, μάννα καλούμενον, τὸ ὁποῖον εὕρισκον
εἰς τὴν γῆν ἀνά πᾶσαν πρωΐαν. Ἐγογγυζον καὶ πάλιν
οἱ Ἰσραηλιται δι' ἔλλειψιν ὕδατος, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ ἄ-
φθονον εὗρέθη διὰ τῆς θείας βοηθείας. Ἐπειτα οἱ Ἰσ-
ραηλιται προσεβλήθησαν ἀπὸ τοὺς Ἀμαληχίτας, τοὺς
ὁποῖους ὁμοῦς ὁ Μωϋσῆς ἐνίκησεν.

23. Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΜΩΪΣΕΩΣ.

Τὸν τρίτον μῆνα μετὰ τὴν ἔξοδον ἔφθασαν οἱ Ἰσραηλίται εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Σινᾶ. Ἀναβὰς δὲ τὸ ὄρος ὁ Μωϋσῆς ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐπάνω εἰς δύο πλάκας τὰς δέκα ἐντολάς, ἧτοι τὸν δεκάλογον ὁ ὁποῖος ἔχει ὡς ἑξῆς. 1) Λάτρευε ἓνα μόνον Θεόν. 1) Μὴ προσκυνῆς πολλοὺς θεοὺς. 3) Μὴ βεβηλόνῃς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. 4) Ἀγίαζε τὴν ἐβδόμην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος. 5) Τίμα τοὺς γονεῖς σου. 6) Μὴ ἐπιβουλεύῃσαι τὴν ζωὴν τοῦ ἄλλου. 7) Θεώσαί σου τὴν τιμὴν τοῦ

ἄλλου. 8) Μὴ ἀρπάζῃς τὴν ξένην περιουσίαν. 9) Μὴ ψευδομαρτυρῆς ἐναντίον τοῦ ἄλλου. 10) Μὴ ἐπιθυμῆς πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὸν ἄλλον.

Ἐκτὸς τοῦ νόμου ὁ Μωϋσῆς ὤρισε καὶ διαφόρους ἑορτάς, διὰ τῶν ὁποίων ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ἐφύλαττε ζωηρὰν τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Χάριν δὲ τῶν θυσιῶν καὶ τῆς λατρείας κατεσκευάσθη πολύτιμος σκηνή, ἡ λεγομένη «σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου», ἡ ὁποία ἐχρησίμευεν ὡς κινητὸς ναός. Εἰς τὴν σκηνὴν ταύτην ἐφυλάττετο ἡ κίβωτός, ἡ ὁποία περιεῖχε τὰς δύο πλάκας τοῦ νόμου.

24. Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΜΟΣΧΟΣ.

Ἐπειδὴ ὁ Μωϋσῆς ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ πολλὰς ἡμέρας, ὁ λαὸς νομίσας ὅτι δὲν ἐπιστρέφει πλέον ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Ἀαρῶν θεοὺς, οἱ ὁποῖοι νὰ τὸν ὀδηγοῦν. Ὁ Ἀαρῶν ἀναγκασθεὶς ἐσύναξε τὰ χρυσᾶ ἐνώτια τοῦ λαοῦ καὶ ἔκαμε χρυσοῦν μόσχον, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ λαὸς ἐπρόσφερε θυσίαν. Ἐν τούτοις ὁ Μωϋσῆς κατέβη ἀπὸ τὸ ὄρος ἔχων εἰς τὰς χεῖρας τὰς δύο πλάκας τοῦ νόμου. Ἴδὼν δὲ τὸν χρυσοῦν μόσχον ἔρριψε κατὰ γῆς τὰς πλάκας τοῦ νόμου καὶ τὰς ἔσπασε· κατέκαυσε δὲ καὶ τὸν χρυσοῦν μόσχον. Ἐπειτα ἐτιμώρησεν αὐστηρότατα τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος μετενόησε διὰ τὴν ἀσέθειάν

του και ἐλάτρευσε πάλιν τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Τότε δὲ ὁ Μωϋσῆς ἀνέβη ἐκ νέου εἰς τὸ ὄρος καὶ ἔγραψεν ἐπάνω εἰς δύο ἄλλας πλάκας τὰς δέκα ἐντολὰς καὶ τὰς ἔδωκεν εἰς τὸν λαὸν διὰ τὰς φυλάττη.

25. ΚΑΤΑ ΣΚΟΠΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΧΑΝΑΑΝ.

Ἐν τούτοις οἱ Ἰσραηλίται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ δευτέρου ἔτους ἔφθασαν εἰς τὰ σύνορα τῆς γῆς Χαναάν. Ὁ Μωϋσῆς ἐκλέξας δώδεκα ἀνδρας ἕνα ἀπὸ ἐκάστην φυλὴν, τοὺς ἔστειλε νὰ κατασκοπεύσωσι τὴν γῆν Χαναάν. Οἱ ἄνδρες οὗτοι ἐπέστρεψαν μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ ὡς δεῖγμα τῆς εὐφορίας τοῦ τόπου ἔφερον μεταξὺ ἄλλων κλῆμα μὲ σταφύλια, τὸ ὁποῖον ἐβάσταζον δύο ἄνδρες ἐπάνω εἰς ξύλον. Εἶπον ὅτι εἶναι γῆ ρέουσα μέλι καὶ γάλα, ἀλλ' ὅτι ἔχει κατοίκους ῥωμαλέους καὶ πόλεις μεγάλας καὶ ἰσχυράς. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἰσραηλίται ἤρχισαν πάλιν νὰ γογγύζωσι κατὰ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐφώναζον ὅτι θέλουν νὰ ἐπιστρέψωσι εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Χάλεβ, οἱ ὁποῖοι εἶχον νὰ τοὺς ἠσυχάσωσι, ἐκινδύνευσαν νὰ λιθοβοληθῶσι. Ὁ Θεὸς εἰσακούσας τὰς δεήσεις τοῦ Μωϋσέως δὲν ἠθέλησε νὰ καταστρέψῃ τὸν ἀχάριστον καὶ ἀσεβῆ λαόν. Κατεδικάσθησαν ὁμῶς ὅλοι ἐκτὸς τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῦ Χάλεβ νὰ ἀπεθάνωσι εἰς

τὴν ἔρημον πρὶν ἰδῶσι τὴν γῆν Χαναάν. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Μωϋσῆς κατεδικάσθη νὰ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀγίαν γῆν, διότι ἐν τῇ ἀγανακτῆσει του ἔδειξέ ποτε ὀλιγοπιστίαν.

26. ΝΙΚΑΙ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΩΨΕΩΣ.

Τεσσαράκοντα ὅλα ἔτη ἔμειναν οἱ Ἰσραηλῖται εἰς τὴν ἔρημον. Εἰς ὅλον δὲ τὸ μακρὸν τοῦτο διάστημα ἀδιακόπως ἐγόγγυζον ἐναντίον τοῦ Μωϋσέως καὶ ἠνώχλουν αὐτὸν καὶ ἐστασίαζον. Ἐπὶ τέλους ἐφθασαν ἐκ νέου εἰς τὰ σύνορα τῆς Παλαιστίνης. Τότε οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων καὶ τοῦ Βασάν ἐξεστράτευσαν ἐναντίον τῶν Ἰσραηλιτῶν, ἀλλ' οἱ Ἰσραηλῖται τοὺς ἐνίκησαν. Καὶ οἱ Μαδιανῖται ἀντεστάθησαν, ἀλλὰ καὶ τούτους ἐνίκησαν οἱ Ἰσραηλῖται. Εἶχον ἤδη καταλάβει οἱ Ἰσραηλῖται τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τίποτε πλέον δὲν ἐμπόδιζεν αὐτοὺς νὰ εἰσέλθωσι εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Τότε ὁ Μωϋσῆς ἀπηρίθμησεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους τὰς εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ πρὸς αὐτοὺς, καὶ τοὺς προέτρεψε νὰ μένωσι πιστοὶ εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Διορίσας δὲ διάδοχόν του τὸν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ναυῆ ἠϋλόγησεν αὐτοὺς διὰ τελευταίαν φορὰν. Ἐπειτα δὲ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος Ναβαῦ εἶδεν ἀπὸ

μακράν τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν εἴκοσιν ἐτῶν.

27. ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ.

Τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μωϋσέως οἱ Ἰσραηλῖται ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ἰησοῦ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην. Πολιορκήσαντες δὲ ἑπτὰ ἡμέρας τὴν Ἰεριχὼ, ἐκυρίευσαν αὐτὴν διὰ τῆς θείας βοηθείας καὶ τὴν κατέστρεψαν. Τότε οἱ βασιλεῖς τῆς Χαναάν φοβηθέντες συνηνώθησαν διὰ νὰ ἐπιπέσωσι κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν. Μόνοι δὲ οἱ Γαβαωνῖται συνεμάχησαν μετὰ τοὺς Ἰσραηλίτας. Ὀργισθέντες διὰ τοῦτο οἱ λοιποὶ βασιλεῖς τῆς Χαναάν ἤλθον καὶ ἐπολιόρκησαν τὴν Γαβαών. Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς προσέβαλεν αὐτοὺς αἰφνιδίως καὶ τοὺς ἔτρεψεν εἰς φυγὴν. Κατὰ θείαν δὲ εὐδοκίαν ἡ ἡμέρα παρετάθη, ἕως οὔ ὁ Ἰησοῦς κατέστρεψεν ἔντελῶς τοὺς ἐχθροὺς του. Μετὰ τινὰς ἄλλοις πολέμοις ὁ Ἰησοῦς κατέκτησεν ὀλόκληρον σχεδὸν τὴν γῆν Χαναάν, τὴν ὁποίαν ἐμοίρασεν εἰς τὰς φυλάς τοῦ Ἰσραήλ. Μόνη ἡ φυλὴ τοῦ Λευὶ δὲν ἔαβε μερίδιον, διότι ἦτο φυλὴ ἱερατικὴ καὶ ἔπρεπε νὰ ἦναι διεσπαρμένη μεταξὺ ὄλου τοῦ λαοῦ. Ἐδόθησαν δὲ εἰς αὐτὴν τεσσαράκοντα ὀκτὼ πόλεις διεσπαρμέναι εἰς τὰς χώρας τῶν λοιπῶν φυλῶν διὰ τὰ ποίμνιά των, καὶ αἱ δεκάται τῶν θυσιῶν.

Ἐκ τῶν πόλεων δὲ τούτων ὤρίσθησαν ἕξ ἐλεύθεροι
διὰ τὴν χρησιμεύωσιν ὡς ἄσυλον τῶν καταδιωκομένων.
Ὁ Ἰησοῦς φθάσας εἰς βαθύτατον γῆρας καὶ βλέπων
πλησιάζοντα τὸν θάνατον ἐκάλεσε τοὺς Ἰσραηλίτας,
τοῖς ὑπέμνησε τὰς εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ πρὸς αὐτοὺς,
τοὺς προέτρεψε νὰ μένωσι πιστοὶ εἰς τὸν ἀληθινὸν
Θεόν, καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν ἑκατὸν δέκα ἐτῶν.

28. ΙΩΒ.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μωϋσέως ἔζη ἐν τῇ Αὐσῆ-
τιδι τῆς Ἀραβίας ἄνθρωπος δίκαιος καὶ εὐσεβῆς ὀνό-
ματι Ἰώβ. Ἦτο πλουσιώτατος καὶ εἶχεν ἑπτὰ υἱοὺς
καὶ τρεῖς θυγατέρας. Αἰφνης συμφοραὶ μεγάλαι καὶ
ἀλλεπάλληλοι ἐπέρχονται εἰς τὸν Ἰώβ. Τὰ ποίμνιά του
καταστρέφονται, οἱ δοῦλοί του φονεύονται, ἡ οἰκία του
κρημνίζεται καὶ ὑπὸ τὰ ἐρείπιά της ἀποθνήσκουσι τὰ τέ-
κνα του. Μαθὼν ταῦτα ὁ Ἰώβ ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ προσκυ-
νήσας τὸν Θεὸν εἶπε, γυμνὸς ἐγεννήθην, γυμνὸς καὶ θὰ
ἀποθάνω. Ὁ Κύριος τὰ ἔδωκεν, ὁ Κύριος τὰ ἐπῆρεν. Ἐγι-
γεν ὡς ἠθέλησεν ὁ Κύριος. Εὐλογημένον ἄς ᾔηται τὸ ὄνο-
μά του. Ἀλλὰ καὶ νέα συμφορὰ ἐπέρχεται εἰς τὸν Ἰώβ·
περιέπεσε δηλαδὴ οὗτος εἰς ἀσθένειαν ἀλγεινὴν κατα-
ληφθεὶς ἀπὸ ἔλκη καθ' ὅλον τὸ σῶμα ἀπὸ κεφαλῆς
μέχρι ποδῶν. Ἡ γυναῖκά του τὸν προέτρεπε νὰ μεμ-

ψιμοιρήση ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ ν' ἀποθάνῃ, ἀλλ' ὁ Ἰὼβ ἀπεκρίθη· Ἄφοῦ ἐδέχθημεν παρὰ τοῦ Θεοῦ τὰ καλὰ, διατι νὰ μὴ δεχθῶμεν τὰ κακὰ; Τρεῖς φίλοι τοῦ Ἰὼβ ἦλθον διὰ νὰ τὸν παρηγορήσωσιν, ἀλλ' ἰδόντες αὐτὸν ἐν τοιαύτῃ καταστάσει τόσον ἐλυπήθησαν, ὥστε ἔμειναν σιωπῶντες ἑπτὰ ἡμέρας καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ λαλήσωσι πρὸς αὐτόν. Τότε οἱ φίλοι του ἐλάλησαν λέγοντες πρὸς αὐτόν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος πάσχει ἔνεκα ἁμαρτιῶν. Ἄλλ' ὁ Ἰὼβ διεμαρτύρετο λέγων ὅτι εἶναι ἀθῶος. Αἴφνης ἀκούεται ἀνωθεν φωνὴ ἐλέγχουσα καὶ τὸν Ἰὼβ καὶ τοὺς φίλους του, ὅτι εἶναι αὐθάδεια, νὰ θέλωσι νὰ ἐννοήσωσι τὰς βουλάς τοῦ Ὑψίστου. Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰὼβ θεραπεύεται ἀποκτᾷ ἀγαθὰ περισσότερα τῶν ὅσα εἶχε καὶ γεννᾷ ἑπτὰ υἱοὺς καὶ τρεῖς θυγατέρας.

29. ΚΡΙΤΑΙ.

Μετὰ τὸν θάνατον Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ἐκυβέρνησαν τοὺς Ἰσραηλίτας οἱ κριταί, οἱ ὁποῖοι εἶχον πᾶσαν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ. Οἱ Ἰσραηλίται ἦσαν ἐν τῷ μέσῳ λαῶν εἰδωλολατρῶν, τοὺς ὁποίους πολλάκις μιμούμενοι ἐλησμόνουσαν τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ διεφθείροντο. Ὁ Θεὸς τοὺς ἐτιμῶρει καὶ τοὺς παρέδιδεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν λαῶν τούτων. Ἄλλ' ὅταν

μετενόουν, τοὺς ἠλευθέρονα διὰ τῶν κριτῶν. Ὁ βασι-
 λεὺς τῆς Μεσοποταμίας ὑπεδούλωσε πρῶτος τοὺς
 Ἰσραηλίτας, ἀλλ' ὁ πρῶτος κριτῆς Γοθονιήλ ἐνίκησεν
 αὐτόν. Καὶ πάλιν οἱ Ἰσραηλίται ἔπεσαν ὑπὸ τὸν
 ζυγὸν τῶν Μωαβιτῶν, ἀλλὰ καὶ πάλιν νέος ἀναφαίνε-
 ται κριτῆς, ὁ Ἄωδ, ὁ ὁποῖος τοὺς ἠλευθέρωσεν. Ἐ-
 πείτα ἦλθεν ὁ Βαράκ καὶ ἡ Δεββώρα, ἡ ὁποία ἠλευθέ-
 ρωσε τοὺς Ἰσραηλίτας ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Χανααίων.

30. ΓΕΔΕΩΝ.

Οἱ Ἰσραηλίται ἐξέκλινον καὶ πάλιν ἀπὸ τὴν λα-
 τρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν
 εἰδωλολατρείαν· διὰ τοῦτο ἔπεσαν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν
 Μαδιανιτῶν καὶ Ἀμαληκιτῶν. Μετανοήσαντες ἐπεκα-
 λέσθησαν τὸν Θεὸν εἰς βοήθειαν, ὁ δὲ Θεὸς ἀκούσας
 τὴν δέησίν των ἔστειλεν εἰς αὐτοὺς τὸν κριτὴν Γε-
 δεών. Ἐνῶ ὁ Γεδεών ἐκοπάνιζε σίτον εἰς τὸν ἀγρόν
 του, ἄγγελος Κυρίου ἦλθε πρὸς αὐτόν καὶ εἶπεν, Ὑπαγε
 νὰ σώσης τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Μαδιανι-
 τῶν. Πῶς νὰ σώσω τὸν Ἰσραὴλ; ἀπεκρίθη ὁ Γεδεών.
 Ἡ οἰκογένειά μου εἶναι ἡ πλεον ταπεινὴ ἐκ τῆς φυλῆς
 Μανασσῆ καὶ ἐγὼ εἶμαι ὁ ἔσχατος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πα-
 τρός μου. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, Ὁ Κύριος
 θὰ ἦναι μαζί σου καὶ θὰ νικήσῃς τοὺς Μωαβιτῶν.

ὡς ἓνα μόνον ἄνδρα. Ὁ Γεδεὼν συνήθροισε τὴν ἐπιούσαν περὶ τὰς τριάκοντα δύο χιλιάδας ἀνδρῶν. Ἄλλ' ἐξ αὐτῶν ἐκράτησε μόνον τριακοσίους ὡς τοὺς γενναιοτέρους. Τούτους διέταξε καὶ ἔλαβεν ἕκαστος εἰς τὴν μίαν χεῖρα ὑδρίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔβαλε λαμπάδα ἀναμμένην, καὶ εἰς τὴν ἄλλην ἔλαβε σάλπιγγα. Ἐλθόντες δὲ προσέβαλον τὴν νύκτα τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ τρία μέρη ἠχοῦντες τὰς σάλπιγγάς των, θραύοντες τὰς ὑδρίας των καὶ κραυγάζοντες : Ἡ νίκη εἰς τὸν Κύριον καὶ εἰς Γεδεὼν. Οἱ Μαδιανῖται ἐτράπησαν ἐκπληκτοὶ εἰς φυγὴν σφάζοντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Οἱ δὲ Ἰσραηλῖται ἐπιπεσόντες κατ' αὐτῶν τοὺς ἐξωλόθρευσαν.

34. ΙΕΦΘΑΕ.

Οἱ Ἀμμωνῖται ὑπεδούλωσαν τοὺς Ἰσραηλίτας. Οἱ δὲ Ἰσραηλῖται μετανοήσαντες ἀφῆκαν τὰ εἰδωλα καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Τότε ὁ Θεὸς ἔστειλεν εἰς αὐτοὺς τὸν Ἰεφθάε. Ὁ Ἰεφθάε ἐξεστράτευσεν, ἀφοῦ πρότερον ἠυχθήθη εἰς τὸν Θεὸν νὰ θυσιάσῃ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν θύραν τῆς οικίας του εἰς ἀπάντησίν του, ἂν ἐπέστρεφε νικητής. Ὁ Ἰεφθάε ἐπέστρεψε τῷ ὄντι νικητής· καὶ ὅτε ἐφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν του ἐξῆλθεν εἰς προῦπάντησιν αὐτοῦ ἡ

Ταύτην ἰδὼν ὁ Ἰεφθάε ἔσχισε τὰ φορέματά του· ἀλλ' ἡ θυγάτηρ του μαθοῦσα τὴν αἰτίαν τῆς λύπης του ἐδέχθη νὰ θυσιασθῇ διὰ τὴν νίκην τοῦ πατρός της καὶ τὴν ταπείνωσιν τῶν ἐχθρῶν του. Τοῦ ἐζήτησε μόνον δύο μηνῶν ἄδειαν διὰ νὰ κλαύσῃ μὲ τὰς φίλας της τὸν πρόωρον θάνατόν της. Ματὰ δύο δὲ μῆνας ὁ πατὴρ αὐτῆς τὴν ἐθυσίασεν.

32. ΣΑΜΨΩΝ.

Οἱ Ἰσραηλῖται περιπεσόντες καὶ πάλιν εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν ὑπεδουλώθησαν εἰς νέους ἐχθρούς, εἰς τοὺς Φιλισταίους. Ἄλλ' ὁ Θεὸς ἔστειλεν εἰς τοὺς μετανόησαντας Ἰσραηλίτας τὸν κριτὴν Σαμψών, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνδρεία ἦτο ἕκτακτος. Ὁ Σαμψὼν ἐκδικούμενος τοὺς τυράννους τοῦ ἔθνους του ἔβλαπτεν αὐτοὺς παχτοιοτρόπως. Μίαν φορὰν ἐφόνευσε τριάκοντα Φιλισταίους. Ἄλλοτε πάλιν συλλαβὼν τριακοσίας ἀλώπεκας καὶ δέσας εἰς τὰς οὐράς των λαμπάδα ἀναμμένην ἀφῆκεν αὐτὰς εἰς τοὺς ἀγρούς τῶν Φιλισταίων ἐν καιρῷ θερισμοῦ καὶ κατέστρεψεν αὐτούς. Ἐκρατεῖτό ποτε ὁ Σαμψὼν δέσμιος ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του· ἀλλ' αἰφνης θραύσας τὰ δεσμὰ καὶ λαβὼν σιαγόνα ὄνου, ἐφόνευσε πολλοὺς Φιλισταίους. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ὁ Σαμψὼν

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

παρεδόθη εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν του, παροδοθεὶς ἀπὸ

κακὴν τινα γυναῖκα Δαλιδᾶ, εἰς τὸν οἶκον τῆς ὁποίας ἔμενε. Διὰ τῆς γυναικὸς ταύτης οἱ Φιλιισταῖοι συνέλαβον τὸν Σαμφὼν, ἐνῶ ἐκοιμᾶτο. Ἐξορύξαντες δὲ τοὺς ὀφθαλμούς του τὸν ἔφερον εἰς Γάζαν, τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ γυρίζῃ ἐκεῖ μύλον. Μετ' ὀλίγον οἱ Φιλιισταῖοι ἐορτάζοντες τὴν ἑορτὴν τοῦ Θεοῦ αὐτῶν Δαγῶν, ἔφερον ἐκεῖ καὶ τὸν Σαμφὼν διὰ νὰ τὸν ἐμπαίξωσι καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο στύλων, οἱ ὅποιοι ἐστήριζον τὴν οἰκίαν. Τότε ὁ Σαμφὼν ἐπικαλεσθεὶς τὴν θείαν βοήθειαν καὶ ἐναγκαλισθεὶς τοὺς δύο στύλους εἶπεν: "Ὅς ἀποθάνω μαζῆ με τοὺς ἀλλοφύλους. Οἱ στύλοι ἔπεσαν, ὁ οἶκος ἐκρηκνίσθη καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ἐντὸς αὐτοῦ ἐφονεύθησαν.

33. ΡΟΥΘ.

Ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν κριτῶν συνέβη λιμὸς εἰς τὴν Παλαιστίνην. Διὰ τοῦτο ἄνθρωπός τις ἐκ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ὀνόματι Ἐλιμέλεχ, μετόκησεν εἰς τὴν χώραν τῶν Μωαβιτῶν μετὰ τὴν γυναῖκά του Νωεμὶν καὶ μετὰ τοὺς δύο υἱούς του. Ἀπέθανεν ὁ Ἐλιμέλεχ, καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθαναν καὶ οἱ υἱοὶ του, οἱ ὅποιοι εἶχον λάβει γυναῖκας Μωαβίτιδας. Ἡ Νωεμὶν ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα της· ἠθέλησε δὲ νὰ στείλῃ εἰς τοὺς υἱοὺς της δύο νόμους της, διότι αὕτη ἦτο

πτωχή και δυστυχής. Και ἡ μὲν μία, Ὀρφὰ καλουμένη, ἐπέστρεφεν εἰς τοὺς γονεῖς της ἀσπασθεῖσα τὴν Νωεμὶν μὲ δάκρυα· ἀλλ' ἡ ἄλλη, ἡ Ῥοῦθ δὲν ἠθέλησε μὲ κἀνένα τρόπον νὰ ἀποχωρισθῆ ἀπὸ τὴν πενθεράν της καὶ ἦλθε μετ' αὐτῆς εἰς Βηθλεέμ. Ἦτο ἡ ἐποχή τοῦ θερισμοῦ, ἡ δὲ Ῥοῦθ ἐπῆγε νὰ σταχυολογῆ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ συγγενοῦς των Βοόζ. Ὁ Βοόζ τὴν εἶδε, καὶ ἐπειδὴ εἶχε μάθει πόσον καλὰ ἐφέρθη πρὸς τὴν πενθεράν της, εἶπε πρὸς αὐτὴν νὰ ἔρχεται πάντοτε εἰς τὸν ἀγρὸν του νὰ σταχυολογῆ. Κατὰ τὴν τότε συνήθειαν, ἂν τις ἀπέθνησκεν ἄτεκνος, ὁ πλησιέστερος συγγενῆς ὑποχρεοῦτο νὰ λάβῃ εἰς γυναῖκα τὴν χήραν. Ὁ Βοόζ ἐνουμφεύθη τὴν Ῥοῦθ καὶ ἀπέκτησεν ἕξ αὐτῆς υἱὸν ὀνόματι Ὠβὴδ πατέρα τοῦ Ἰεσσαί· ὁ δὲ Ἰεσσαί ἦτο πατὴρ τοῦ Δαυὶδ, ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ ἡμῶν.

34. ΗΛΕΙ ΚΑΙ ΣΑΜΟΥΗΛ.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων κριτῶν ἦτο καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἠλεὶ. Οὗτος εἶχε δύο υἱούς, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀσεβέστατοι καὶ διεφθαρμένοι. Ἀλλ' ὁ πατὴρ των ἦτο μὲν εὐσεβὴς δὲν ἐτιμῶρει ὁμῶς αὐστηρῶς τοὺς υἱούς του, ἀλλὰ περιωρίζετο εἰς ἀπλᾶς συμβουλάς. Ὅθεν ὁ Θεὸς ἐτιμῶρησε τὸν Ἠλεὶ. Ἐν τῷ πολέμῳ τῶν Ἰσραηλιτῶν

κατὰ τῶν Φιλιισταίων, οἱ υἱοὶ τοῦ Ἡλεὶ ἐφονεύθησαν, οἱ Ἰσραηλῖται ἐνίκηθησαν καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἡλεὶ ἔπεσεν ἀπὸ τὴν καθέδραν του, συνέτριψε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἀπέθανε.

Τὸν Ἡλεὶ διεδέχθη ὁ Σαμουὴλ, ὁ τελευταῖος τῶν κριτῶν. Ὡδήγησε τὸν λαὸν εἰς μετάνοιαν, ἐνίκησεν ἐπὶ μακρὸν τοὺς Φιλιισταίους καὶ ἀνέκτησε παρ' αὐτῶν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης. Ἐπειτα ἔκρινε τοὺς Ἰσραηλίτας ἐν εἰρήνῃ δι' ὅλης του τῆς ζωῆς. Ὁ Σαμουὴλ γηράσας διώρισε τοὺς υἱοὺς του κριτὰς τῶν Ἰσραηλιτῶν· ἀλλ' οἱ υἱοὶ του δὲν ἐμιμήθησαν τὸν πατέρα των, ἀλλ' ἔκριναν ἀδίκως. Διὰ τοῦτο ὁ λαὸς ἐζήτησε παρὰ τοῦ Σαμουὴλ βασιλέα. Ὁ δὲ Σαμουὴλ κατὰ προτροπὴν τοῦ θεοῦ ἤκουσε τὴν παράκλησιν τοῦ λαοῦ.

33. ΣΑΟΥΛ.

Εἰς τὴν φυλὴν τοῦ Βενιαμὴν ὑπῆρχεν ἄνθρωπός τις νομαζόμενος Κεῖς, ὁ ὁποῖος εἶχεν υἱὸν ὠραιότατον καὶ ἰσχυρῆτον, ὀνόματι Σαούλ. Τοῦτον ὁ Σαμουὴλ κατ' ἔμνευσιν θεῖαν ἔκαμε βασιλέα τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ὄταν τὸν παρουσίασεν εἰς τὸν λαὸν, ὅλοι μετὰ χαρᾶς ἐφώξαν, ζήτησαν ὁ Βασιλεὺς! Ὁ Σαούλ ἐκυβέρνησα κατ' ἀρετὰς καλῶς, νίκησας πολλοὺς ἐχθρούς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ἄλλ' ἔπειτα ἤρχισε νὰ παραιβαίγῃ τὰς θείας ἐντολὰς καὶ παρώργισε τὸν Θεὸν ἐναντίον του. Ὁ Σαοὺλ ἕνεκα τῶν παρεκτροπῶν του συχνότατα ἦτο ἀνήσυχος καὶ ἐταράσσετο. Τότε ἐσυμβούλευσαν τὸν Σαοὺλ νὰ προσκαλέσῃ πλησίον του μουσικόν, ὁ ὁποῖος κρούων τὴν κιθάραν νὰ καθησυχάζῃ αὐτόν. Προσεκάλεσαν δὲ τὸν Δαυῖδ, ὁ ὁποῖος ἦτο κιθαριστὴς ἄριστος καὶ ἀνεκούφιζε διὰ τῆς κιθαρωδίας του καὶ καθησύχαζε τὸν Σαοὺλ, ὅσάκις οὗτος ἐταράσσετο.

36. ΔΑΥΙΔ ΚΑΙ ΓΟΛΙΑΘ.

Οἱ Φιλιπποῦχοι ἔπεισαν τὸν πῶλεμον κατὰ τὸν
Οἱ Φιλιπποῦχοι ἔπεισαν τὸν πῶλεμον κατὰ τὸν
Οἱ Φιλιπποῦχοι ἔπεισαν τὸν πῶλεμον κατὰ τὸν

Ἰσραηλιτῶν. Τὰ στρατόπεδα τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ Φιλισταίων ἦσαν παρατεταγμένα, ὅτε γίγας τις ἐκ τῶν Φιλισταίων, ὀνόματι Γολιάθ, καλῶς ὠπλισμένος ἐξήρχετο ἐκ τοῦ στρατοπέδου καὶ ἐπροκάλει οἰονδήποτε τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς μονομαχίαν. Τεσσαράκοντα ὅλας ἡμέρας ἐξηκολούθει ἡ πρόσκλησις αὕτη. Ὁ Σαοὺλ ὑπέσχεθη νὰ δώσῃ εἰς γυναῖκα τὴν θυγατέρα του εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπάλοιε μὲ τὸν Γολιάθ καὶ θὰ τὸν ἐνέικα. Ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐτόλμα νὰ δεχθῆ τὴν μονομαχίαν. Ἡμέραν τινὰ ἦλθεν εἰς τὸ Ἰσραηλιτικὸν στρατόπεδον νέος τις ποιμὴν, μικρὸς τὸ ἀνάστημα, ἀλλὰ γενναῖος, ὁ Δαυὶδ, διὰ νὰ φέρῃ τροφὰς εἰς τοὺς ἀδελφούς του. Ἀκούσας δὲ τὴν πρόσκλησιν τοῦ Γολιάθ ἐδέχθη νὰ παλαίσῃ πρὸς αὐτόν. Ὁ Σαοὺλ ἐζήτησε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐνέδωκε. Τότε ἐφόρυσεν ὁ Δαυὶδ τὴν πανοπλίαν τοῦ Σαοὺλ, ἀλλὰ μὴ δύναμενος νὰ φέρῃ αὐτὴν τὴν ἐξεδύθη. Λαβὼν δὲ τὴν ράβδον του καὶ τὴν σφενδόνην καὶ πέντε λίθους ἐξῆλθεν ἐναντίον τοῦ Γολιάθ. Ὁ Γολιάθ ἰδὼν τὸν Δαυὶδ εἶπε πρὸς αὐτόν: Μήπως μὲ ἐνόμισες σκύλον καὶ ἔρχεσαι ἐναντίον μου μὲ ράβδον καὶ μὲ λίθους; Πλησίασε καὶ θὰ δώσω τὰς σάρκας σου εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἰς τὰ θηρία τῆς γῆς. Ὁ δὲ Δαυὶδ ἀπεκρίθη: Σὺ ἔρχεσαι ἐναντίον μου μὲ βροφαίαν καὶ δόρυ καὶ ἀσπίδα, ἐγὼ δὲ ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ μου Σαβαώθ. Ταῦτα εἰπὼν ἔθεσε λίθον

εἰς τὴν σφενδόνην, ἔρριψε καὶ ὁ λίθος ἐνεπήχθη εἰς τὸ μέτωπον τοῦ Γολιάθ καὶ ἔρριψε αὐτὸν κατὰ γῆς νεκρόν. Τότε ἐπλησίασεν αὐτὸν ὁ Δαυὶδ, ἔσυρε τὸ ξίφος τοῦ Γολιάθ καὶ ἔκοψε τὴν κεφαλὴν του. Οἱ Φιλιισταῖοι ἰδόντες τοῦτο ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, οἱ δὲ Ἰσραηλιταὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς μετὰ χαρᾶς καὶ τοὺς διεσχόρπισαν.

37. ΣΑΟΥΛ ΚΑΙ ΔΑΥΙΔ.

Ὁ Δαυὶδ ἔγινε δεκτὸς ἐν θριάμβῳ. Ὅτε ἐπέστρεψε μὲ τὸν Σαοὺλ αἱ γυναῖκες ἐξήρχοντο εἰς προὑπάντησίν των ἄδουσαι. Ὁ Σαοὺλ ἐφόνευσε χιλιάδας καὶ ὁ Δαυὶδ μυριάδας. Ἐκτοτε ὁ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς τοῦ Σαοὺλ ἠγάπησεν ἀπὸ καρδίας τὸν Δαυὶδ· ἀλλ' ὁ Σαοὺλ τὸν ἐμίσησε. Μίαν ἡμέραν ἠθέλησε νὰ τὸν τρυπήσῃ μετὰ τὸ δόρυ του, ἀλλ' ὁ Δαυὶδ διέφυγε τὸν κίνδυνον. Δέν τοῦ ἔδωκε τὴν θυγατέρα του τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ δώσῃ εἰς ἐκείνον, ὅστις νικήσῃ τὸν Γολιάθ. Ὑποσχεθῆ δὲ νὰ τοῦ τὴν δώτῃ ὡς βραβεῖον διὰ νέας μάχας, ὅπου ἤλπιζεν ὅτι θὰ φονευθῆ ὁ Δαυὶδ. Ὅτε δὲ ὁ Δαυὶδ ἐπανῆλθε νικητῆς, ὁ Σαοὺλ ἠναγκάσθη νὰ τοῦ δώσῃ τὴν θυγατέρα του. Καὶ πάλιν ἐδοκίμασεν ὁ Σαοὺλ νὰ φονεύσῃ τὸν Δαυὶδ εἰς τὴν οἰκίαν του, ἀλλ' ὁ Δαυὶδ ἐσώθη χάρις εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς γυναίκος του. Ἄλλοτε ὁ Σαοὺλ ἐπεριέμενε τὸν Δαυὶδ εἰς συμπόσιον διὰ

νά τόν φονεύση· ἀλλ' ὁ Ἰωνάθαν τόν εἰδοποίησε κρυφίως νά μὴ ἔλθῃ εἰς τὸ συμπόσιον καὶ τοιουτοτρόπως ἐσώθη. Ὁ Δαυὶδ λοιπὸν ἠναγκάσθη νά φύγῃ. Ἀλλ' ὁ Σαοὺλ τὸν κατεδίωκε καὶ μὴ δυνάμενος νά τὸν συλλάβῃ ἐτιμῶρει ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τὸν ὑπεδέχοντο. Ἐν τούτοις ὁ Δαυὶδ εὔρε δις εὐκαιρίαν νά φονεύσῃ τὸν Σαοὺλ, καὶ δὲν τὸν ἐφόνευσε. Μίαν ἡμέραν ὁ Σαοὺλ ἦλθε ν' ἀναπαυθῆ εἰς ἓν σπήλαιον, ὅπου ἦτο ὁ Δαυὶδ μετὸς συντρόφους του. Ὁ Θεὸς τέλος πάντων παρέδωκεν εἰς χεῖράς μας τὸν ἐχθρόν σου, εἶπον οἱ σύντροφοι τοῦ Δαυὶδ. Ἀλλ' ὁ Δαυὶδ ἀποκριθεὶς εἶπε: Μὴ γένοιτο νά φονεύσω τὸν χριστὸν τοῦ Κυρίου. Ἄλλοτε πάλιν ἦλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅπου ὁ Σαοὺλ ἐκοιμᾶτο μετὸν στρατηγόν του Ἀβεννήρ καὶ μετὴν φρουράν, καὶ ἀφῆρεσε τὸ δόρυ καὶ τὸ ποτήριόν του. Ἐμπόδισε τὸν σύντροφόν του ἀπὸ τοῦ νά φονεύσῃ τὸν Σαοὺλ καὶ ἔπειτα ἀπομακρυνθεὶς ἐκάλεσε τὸν Ἀβεννήρ καὶ τοῦ εἶπεν, ὅτι πρέπει νά φροντίξῃ περισσότερον διὰ τὴν ζωὴν τοῦ βασιλέως. Ὁ Σαοὺλ τότε μεταμεληθεὶς εἶπε πρὸς τὸν Δαυὶδ: Ἠμάρτησα, τέκνον μου· ἐπίστρεψε καὶ δὲν θά σὲ κακοποιήσω πλέον. Ἀλλ' ὁ Δαυὶδ δὲν ἐπίστευσε εἰς αὐτὸν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν χώραν τῶν Φιλισταίων. Ἐν τούτοις οἱ Φιλισταῖοι εἰσέβαλον ἐκ νέου εἰς τὴν χώραν τοῦ Ἰσραὴλ. Μάχη φοβερά συνήφθη καὶ οἱ Ἰσραηλῖται ἐνίκηθησαν. Ὁ Σαοὺλ καταπληγῶμένος ἔ-

πεσεν ἐπὶ τοῦ ξίφους του καὶ ἐφονεύθη διὰ νὰ μὴ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν του. Καὶ ὁ Ἰωνάθαν δὲ καὶ δύο ἄλλοι υἱοὶ τοῦ Σαούλ ἐφονεύθησαν εἰς τὴν μάχην.

38. Ο ΔΑΥΪΔ ΑΝΑΚΗΡΥΣΣΕΤΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ὁ Δαυΐδ μαθὼν τὸν θάνατον τοῦ Σαούλ καὶ Ἰωνάθαν ἐλυπήθη πολὺ καὶ ἐθρήνησε καὶ τοὺς δύο. Ἐπειτα ἦλθεν εἰς Χεβρών, ὅπου ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα ἐχρῖσεν αὐτὸν βασιλέα. Ἀλλ' αἱ ἄλλαι φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἀνεκήρυξαν βασιλέα τὸν Ἰεβοσθὲ, υἱὸν τοῦ Σαούλ. Ἐντεῦθεν προῆλθεν ἐμφύλιος πόλεμος, ὁ ὁποῖος διήρκεσεν ἑπτὰ ἔτη. Ἐπὶ τέλους ὁ Ἰεβοσθὲ ἐδολοφονήθη εἰς τὸν οἶκόν του, οἱ δὲ δολοφόνοι ἀποκόψαντες τὴν κεφαλὴν του, ἔφεραν αὐτὴν πρὸς τὸν Δαυΐδ. Ἀλλ' ὁ Δαυΐδ ἀντὶ νὰ τοὺς ἀντιμείψῃ διέταξε καὶ τοὺς ἐφόνευσαν διὰ τὴν σκληρὰν αὐτὴν πράξιν των. Τότε ὅλαι αἱ φυλαὶ ἀνεκήρυξαν βασιλέα τὸν Δαυΐδ. Ὁ Δαυΐδ ἐκურίευσεν ἀπὸ τοὺς Ἰεβοσθαίους τὴν ὀχυρὰν πόλιν των Ἱερουσαλήμ καὶ ὥρισεν αὐτὴν πρωτεύουσαν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ κράτους. Ἐκεῖ δὲ μετέφερε πανυγυρικῶς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης καὶ τὴν ἔθεσεν ἐντὸς σκηνῆς. Ἡθέλησε δὲ νὰ κτίσῃ ναὸν μεγαλοπρεπῆ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἀλλ' ἐμποδίσθη, διότι δὲν ἔπρεπε νὰ κτίσῃ ναὸν ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔκαμε πολλοὺς πολέμους καὶ

ἔχουσε πολὺ αἶμα. Ὁ Δαυὶδ συμμαχήσας με τοὺς Φοίνικας ἀπήλλαξε τὸν λαὸν τοῦ ἀπὸ τὸν φόρον, τὸν ὁποῖον ἐπλήρωνεν εἰς τοὺς Φιλισταίους. Ἐνίκησε δὲ καὶ πολλοὺς ἄλλους ἐχθροὺς τοῦ Ἰσραήλ.

39. ΑΠΟΣΤΑΣΙΑ ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ.

Ὁ Δαυὶδ ἦτο πολὺ εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος. Καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ ἐφύλαττε καὶ τὴν θεῖαν λατρείαν ἐκόσμησε καὶ ὕμνους καὶ ψαλμοὺς ὠραίους ἔκαμεν εἰς τὸν Θεόν. Παρέβη ὁμως καὶ αὐτὸς τὸ θεῖον θέλημα. Καὶ μετενόησε μὲν ἀμέσως εἰλικρινῶς· ἀλλὰ τὸ ἁμάρτημά του ἦτο πολὺ βαρὺ, ὥστε ὁ Θεὸς τὸν ἐτιμώρησεν. Ἀβεσσαλῶμ, ὁ υἱὸς τοῦ Δαυὶδ ἐκίνησε τὸν λαὸν εἰς ἐπανάστασιν κατὰ τοῦ πατρὸς του θέλων νὰ καταλάβῃ τὴν βασιλείαν. Ὁ Δαυὶδ ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἀφήσας τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὸν ἀποστάτην υἱὸν του. Ὅτε δὲ ὁ Ἀβεσσαλῶμ ἦλθε νὰ προσβάλλῃ τὸν πατέρα του, οὗτος εἶχε συναθροίσει ἀρκετὸν στρατὸν διὰ νὰ ἀντισταθῇ. Ὁ Ἀβεσσαλῶμ ἐνίκηθη καὶ ἐτράπη εἰς φυγὴν. Ἐνῶ δὲ ἔφευγε καθήμενος ἐπὶ ἡμιόνου, περιεπλέχθη εἰς δρυὸν καὶ ἔμεινε κρεμάμενος ἀπὸ τοὺς κλάδους. Ἄν καὶ ὁ Δαυὶδ εἶχε διατάξει νὰ φεισθῶσι τοῦ τέκνου του, ὁ στρατηγὸς ὁμως Ἰωάβ ἦλθε καὶ ἐφόνευσε τὸν Ἀβεσσαλῶμ. Ὁ Δαυὶδ

ἐλυπήθη ἀπὸ καρδίας διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του
καὶ κλαίων ἔλεγεν· Ἀβεσσαλώμ υἱέ μου, υἱέ μου Ἀβε-
σαλώμ. Εἶθε νὰ ἀπέθνησκον ἐγὼ ἀντὶ σοῦ. Ἀβεσσα-
λώμ υἱέ μου, υἱέ μου.

40. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΔΑΥΙΔ ΕΙΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΥΤΟΥ.

Μόλις ὁ Δαυὶδ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ
νέα ἀποστασία ἐγείρεται ἐναντίον του. Αἱ λοιπαὶ φυ-
λαὶ ἐζηλοτύπησαν πρὸς τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα, ἡ ὁποία
ὑπεδέχθη μετὰ χαρᾶς τὸν Δαυὶδ ἐπιτρέφοντα εἰς τὴν
Ἱερουσαλήμ. Τὴν ζηλοτυπία ταύτην ἐπωφελοῦμενος
ὁ Σαβεὲ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Σαοῦλ ἐκίνησεν εἰς ἐπανά-
στασιν τὰς φυλάς ἐναντίον τοῦ Δαυὶδ. Ἀλλὰ καὶ ἡ
νέα αὕτη ἐπανάστασις κατεβλήθη, φονευθέντος τοῦ
Σαβεέ. Νέας θλίψεις ἐδοκίμασεν ὁ Δαυὶδ εἰς τὸ γῆρας
του. Οἱ υἱοὶ τοῦ Σολομῶν καὶ Ἀδωνίας ἐφιλονεῖκουν
περὶ τῆς διαδοχῆς τοῦ πατρικοῦ θρόνου. Ὁ Ἀδωνίας
προσείλκυσε εἰς τὸ μέρος του τὸν στρατηγὸν τοῦ Δαυὶδ
Ἰωάβ καὶ ἦτο ἤδη ἑτοιμος ν' ἀναβῆ εἰς τὸν θρόνον,
εὐθύς ὡς ὁ πατήρ του ἀποθάνῃ. Ταῦτα μαθὼν ὁ Δαυὶδ
ἔχρισε καὶ ἀνεκήρυξεν ἐπισήμως βασιλέα τὸν Σολο-
μῶντα, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς εἶχεν ὑποδείξει διάδοχον τοῦ

Δαυίδ. Ὁ δὲ Ἀδωνίας ἰδὼν ὅτι ὁ λαὸς ἐδέχθη τὸν Σολομῶντα μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐφοβήθη καὶ κατέφυγεν εἰς τὸ θυσιαστήριον διὰ νὰ θυσιασθῆ. Μετ' ὀλίγον δὲ ἀπέθανεν ὁ Δαυὶδ εἰς ἡλικίαν ἐβδομήκοντα ἐτῶν, βασιλεύσας τεσσαράκοντα ἔτη.

41. ΣΟΛΟΜΩΝ.

Ὅτε ὁ Σολομὼν ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, τὸ βασιλείον τοῦ Ἰσραὴλ ἦτο μέγα καὶ ἰσχυρόν. Ὁ Σολομὼν διεκρίνετο πρὸ πάντων διὰ τὴν σοφίαν αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἔλαβε δῶρον ἀπὸ τὸν Θεόν. Εὐθύς ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας του ἔδειξεν ὁ Σολομὼν τὴν σοφίαν αὐτοῦ καὶ τὴν σύνεσιν ὡς ἐξῆς: Δύο γυναῖκες ἦσαν σύνοικοι καὶ ἐγέννησαν καὶ αἱ δύο υἱούς. Ἡ μία ἐξ αὐτῶν ἐπίεσε τὸ τέκνον τῆς κοιμωμένη καὶ ἐφόνευσεν αὐτό. Ἐξυπνήσασα δὲ τὸ ἔφερε κρυφίως πλησίον τῆς συνοίκου τῆς καὶ ἀφῆρεσε τὸ ἰδικόν τῆς. Ἦλθον καὶ αἱ δύο ἐνώπιον τοῦ Σολομῶντος καὶ ἐζήτην ἑκάστη τὸ ζῶν παιδίον ὡς ἰδικόν τῆς. Ὁ Σολομὼν διέταξε καὶ ἔφεραν μάχαιραν διὰ νὰ σχισθῆ εἰς τὸ μέσον τὸ παιδίον καὶ νὰ λάβῃ ἑκάστη ἐκ τῶν γυναικῶν τὸ ἥμισυ. Καὶ ἡ μὲν μία ἐδίχθη νὰ σχισθῆ τὸ παιδίον εἰς τὸ μέσον· ἀλλ' ἡ ἄλλη πλήρης τρόμου εἶπε πρὸς τὸν Σολομῶντα, Κύριε, μὴ θανατώσης τὸ παιδίον, δός το εἰς αὐτὴν ζῶν. Τότε ὁ Σολομὼν εἶπεν:

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθὴς μήτηρ· μὴ φονεύσετε τὸ παιδίον, ἀλλὰ δότε το εἰς αὐτήν.

42. Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ.

Ἐν ἐκ τῶν σημαντικωτέρων ἔργων τοῦ Σολομῶντος ἦτο ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ναοῦ. Τὸν ναὸν τοῦτον ᾠκοδόμησεν ὁ Σολομὼν ἐπὶ τοῦ λόφου Μορία ἐν Ἱερουσαλήμ. Ἡ οἰκοδομὴ αὐτοῦ διήρκεσεν ἑπτὰ ὀλόκληρα ἔτη· χιλιάδες δὲ ἀνθρώπων εἰργάσθησαν καὶ χρήματα ἄπειρα ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ. Ὁ ναὸς διηρέθη εἰς δύο μέρη, εἰς τὸ ἱερόν καὶ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. Εἰς τὸ ἱερόν ἦσαν ἡ ἑπτάφωτος λυχνία, τὸ θυσιαστήριον καὶ αἱ τραπέζαι τῆς προθέσεως· εἰς δὲ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ἦτο ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης. Ὅτε ὁ ναὸς συνετελέσθη, ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια αὐτοῦ μεγαλοπρεπέστατα.

43. ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΥΤΟΥ.

Κατὰ τὴν μακρὰν καὶ εἰρηνικὴν αὐτοῦ βασιλείαν ὁ Σολομὼν ἐλάμπρυνε καὶ ἐδόξασε τὸ Ἰσραηλιτικὸν ἔθνος. Καὶ στρατὸν εἶχε πολυάριθμον καὶ πλοῖα διὰ τὸ ἐμπόριον τῆς ^{ἡλιώπολις} ~~ἡλιώπολις~~ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εἰλαιδευτικῆς Πολιτικῆς ^{ἡλιώπολις} ~~ἡλιώπολις~~ ἐν Ἱερουσαλήμ. ἦτο

ἀφθονος, ἢ μεγαλοπρέπεια δ' ἔκτακτος. Πλήν τοῦ ναοῦ ἐκόσμησεν ὁ Σολομών τὴν πόλιν καὶ διὰ πολλῶν ἄλλων προϊόντων τέχνης, μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνετο καὶ ἀνάκτορον μεγαλοπρεπέστατον. Ἡ σοφία τοῦ Σολομώντος δὲν ἦτο κατωτέρα ἀπὸ τὴν δόξαν του. Συνέθεσε τρεῖς χιλιάδας παροιμίας καὶ ὑπέρτας χιλίας ψάλας. Ἡ φήμη τῆς μεγαλοπρεπείας καὶ τῆς σοφίας του ἔφθασε παντοῦ, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων ἤρχοντο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ νὰ ἀκούσωσι καὶ θαυμάσωσι τὸν Σολομώντα. Πρὸς τοῦτο ἦλθε καὶ ἡ βασίλισσα Σαβὰ φέρουσα εἰς τὸν Σολομώντα πολύτιμα δῶρα. Ἀπῆλθε δὲ πλήρης θαυμασμοῦ διὰ τὴν σοφίαν καὶ μεγαλοπρέπειαν αὐτοῦ.

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ὁ Σολομών διεφθάρη. Ἐλαβεν ἐναντίον τοῦ θεοῦ νόμου γυναῖκας ἀλλοφύλους καὶ ἐλάτρευσε τὰ εἰδῶλα. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ὠργίσθη ἐναντίον του. Ὁ Σολομών ἀπέθανεν, ἀφοῦ ἐβασίλευσε τεσσαράκοντα ἔτη. Λέγεται ὅτι περὶ τὰ τέλη τῆς ζωῆς του μετενόησε καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίον καλούμενον Ἐκκλησιαστήν, ἐν τῷ ᾧ ὁποῖον ἐκθέτει τὴν ματαιότηταν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

44. ΡΟΒΟΑΜ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σολομώντος ὁ υἱὸς του Ῥο-

βοάμ ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν Συχέμ διὰ τὰ ἀνακηρυχθῆ βασιλεύς. Οἱ Ἰσραηλῖται, ἔχοντες ἀρχηγὸν τὸν Ἱεροβοάμ, παρεκάλεσαν τὸν Ῥοβοάμ νὰ ἐλθοῦν ἐπὶ τοὺς φόρους, τοὺς ὁποίους ὁ Σολομὼν περὶ τὰ τέλη τῆς ζωῆς του εἶχεν ἐπιβάλλει εἰς αὐτούς. Ὁ Ῥοβοάμ εἶπε πρὸς αὐτούς νὰ ἐπανέλθωσι μετὰ τρεῖς ἡμέρας. Καὶ οἱ μὲν πρεσβύτεροι ἐκ τῶν συμβούλων του τὸν ἐσυμβούλευσαν νὰ ἐδώσῃ· ἀλλ' οἱ νεώτεροι τὸν προέτρεψαν ν' ἀντισταθῇ. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ λαὸς ἐπανῆλθε, καὶ ὁ Ῥοβοάμ ἀπεκρίθη. Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν σας, ἀλλ' ἐγὼ θὰ τὸν βαρύνω ἐτι περισσότερον. Ὁ πατήρ μου σᾶς ἐτιμῶρει μὲ μάστιγας, ἐγὼ δὲ θὰ σᾶς τιμωρῶ μὲ σκορπίους. Ταῦτα ἀκούσας ὁ λαὸς ἐπανεστάτησε. Δέκα φυλαὶ ἐξέλεξαν βασιλέα αὐτῶν τὸν Ἱεροβοάμ. Εἰς τὸ Ῥοβοάμ ἔμειναν μόνον δύο φυλαὶ, τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμίν. Τοιοῦτοτρόπως τὸ βασίλειον διηρέθη εἰς δύο, εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ μὲ βασιλέα τὸν Ἱεροβοάμ καὶ πρωτεύουσαν τὴν Σαμάρειν καὶ εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα μὲ βασιλέα τὸν Ῥοβοάμ καὶ πρωτεύουσαν τὴν Ἱερουσαλήμ.

45. ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ. ΙΕΡΟΒΟΑΜ.

Ὁ Ἱεροβοάμ βασιλεὺς γενόμενος δὲν ἔμεινε πιστὸς εἰς τὸν Θεόν. Ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως ὑπεχρέωνε τοῦ

Ἰσραηλίτας νὰ πηγαίνωσι ἅπαξ τοῦ ἔτους εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ νὰ προσκυνῶσι τὸν ναόν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐσύμφερεν εἰς τὸν Ἱεροβοάμ· διότι ἡ Ἱερουσαλήμ ἦτο ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰούδα. Διὰ τοῦτο κατεσκεύασε δύο χρυσοῦς μόσχους καὶ τοὺς ἔστησεν εἰς τὰ δύο ἄκρα τοῦ βασιλείου του καὶ εἶπε πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας· Μὴ πηγαίνετε πλέον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Οὗτοι εἶναι οἱ θεοί, οἱ ὁποῖοι σᾶς ἠλευθέρωσαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον· τούτους λατρεύετε. Ὄρισε δὲ καὶ ἱερεῖς τῶν θεῶν τούτων καὶ ἑορτάς. Ἀλλὰ προφῆτης ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας προεῖπεν εἰς τὸν Ἱεροβοάμ, ὅτι θὰ καταστραφῇ ποτε τὸ βασίλειόν του διὰ τὴν ἀσέβειάν του ταύτην.

46. ΑΧΑΑΒ.

Οἱ διάδοχοι τοῦ Ἱεροβοάμ ὑπῆρξαν ὅλοι σχεδὸν ἀσεβεῖς. Καὶ ὁ λαὸς δὲ μιμούμενος αὐτοὺς ἠρνήθη τὸν ἀληθινὸν Θεόν, ἐλάτρευσε τὰ εἰδῶλα καὶ διεφθάρη. Πάντας μὴν τοὺς βασιλεῖς ὑπερέβαλε κατὰ τὴν ἀσέβειαν καὶ τὴν διαφθοράν ὁ Ἀχαάβ. Ὁ βασιλεὺς οὗτος νυμφευθεὶς ἦν Ἰεζάβελ, θυγατέρα τοῦ ἀλλοφύλου βασιλέως τῶν Ἰδωνίων, ἐλάτρευσε μὲ αὐτὴν θεοὺς ξένους. Τότε ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν προφῆτην Ἡλίου, ὁ ὁποῖος ἐλέγχει αἱ τιμωρεῖ τὸν Ἀχαάβ. Ἀλλ' εἰς μάτην· διότι ὁ Ἀχαάβ καὶ ἡ Ἰεζάβελ ἐπιμένουσιν εἰς τὴν ἀσέβειαν.

καὶ τὰς παρανομίας αὐτῶν. Μόλις δὲ σώζεται ἀπὸ τὰς χεῖράς των καὶ ὁ Ἡλιοῦ, καὶ φεύγει εἰς τὴν ἔρημον. Μετὰ τινα καιρὸν ἐπανέρχεται διὰ τὴν ἐλέγξιν καὶ πάλιν τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς νέας παρανομίας τοῦ Ἀχαάβ. Προεῖπε δὲ καὶ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν Ἰεζάβελ, ὅτι ἀφεύκτως θὰ τοὺς τιμωρήσῃ ὁ Θεός. Ἡ προφητεία τοῦ Ἡλιοῦ ἐξεπληρώθη. Ὁ μὲν Ἀχαάβ ἐκστρατεύσας μετ' ὀλίγον εἰς τὴν Συρίαν ἐφονεύθη, ἡ δὲ Ἰεζάβελ ριφθεῖσα ἀπὸ τοῦ παράθυρον τῶν ἀνακτόρων ἀπέθανεν οἰκτρὸν θάνατον.

47. ΚΑΤΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ.

Καὶ οἱ μετὰ ταῦτα βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ ἐμμήθησαν ὅλοι σχεδὸν τὸν Ἱεροβοάμ. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἡ ἀσέβεια καὶ ἡ διαφθορὰ τοῦ λαοῦ ἐκορυφώθησαν. Ἐπὶ τέλους ἐμφύλιοι ἔριδες καὶ πόλεμοι συνέβησαν εἰς τὸ βασίλειον. Ταῦτα δὲ ἐπωφελοῦμενος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων Φουά ἐκυρίευσεν τοὺς Ἰσραηλίτας καὶ τοὺς ἔκαμε φόρου ὑποτελεῖς. Ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ Ὡσηὲ ἐπροσπάθησε ν' ἀποτινάξῃ τὸν ζυγὸν τῶν Ἀσσυρίων, ἀλλ' εἰς μάτην. Σαλαμανασάρ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων ἐκυρίευσεν τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Ἰσραὴλ Σαμάρειαν, κατέλυσεν ὀριστικῶς τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ

καὶ ἔφερε τοὺς κατοίκους αἰχμαλώτους εἰς τὴν Ἀσσυρίαν.

48. ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ

ΙΩΣΑΦΑΤ, ΙΩΡΑΜ, ΟΧΟΖΙΑΣ,

Καὶ οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰούδα ἐξέκλιναν ἀπὸ τὴν εὐθείαν ὁδόν· ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ὑπῆρξαν εὐσεβεῖς.

Ἐἷς ἐκ τῶν εὐσεβῶν τούτων βασιλέων εἶναι καὶ ὁ Ἰωσαφάτ. Οὗτος καὶ τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ὑπερήσπισε καὶ πολλῶν ἀγαθῶν πρόξενος ἐγένετο εἰς τὸ κράτος του. Ἀλλ' ὑπέπεσε καὶ αὐτὸς εἰς μέγα σφάλμα.

Ἐνύμφευσεν τὸν υἱόν του Ἰωράμ μετὰ τὴν ἀσεβῆ Γοθολίαν, θυγατέρα τοῦ Ἀχαάβ. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ τὸν Ἰωσαφάτ. Τοῦτον μετ' ὀλίγον ἀποθανόντα διαδέχεται ὁ ἀσεβὴς υἱὸς του Ἰωράμ, ὁ ὁποῖος μόλις ἀναβὰς εἰς τὸν θρόνον ἐφόνευσεν τοὺς ἀδελφούς του καὶ ἀφῆκε τὰ βασίλειόν του εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀλλοφύλων. Τὸν Ἰωράμ διεδέχθη ὁ υἱὸς του Ὀχοζίας, ὁ ὁποῖος ἐμιμήθη πιστῶς τὸν πατέρα του.

49. ΓΟΘΟΛΙΑ ΚΑΙ ΙΩΑΣ.

Ἐν μόνον ἔτος ἐβασίλευσεν ὁ Ὀχοζίας καὶ ἀπέθανεν οἰκτρῶς. Μετὰ τὸν θάνατόν του ἡ Γοθολία κατέ-

λαβε τὸν θρόνον, ἀφοῦ ἐφόρευσε ὅλους τοὺς ἐκ τοῦ βασιλικοῦ αἵματος. Ἀλλὰ ἓνα ἐξ αὐτῶν, τὸν Ἰωᾶς, διέσωσεν ἡ γυνὴ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τὸν ἔκρυψεν ἐξ ἔτη εἰς τὸν ναόν. Μετὰ ταῦτα ὁ ἀρχιερεὺς, ἀφοῦ παρεσκύασε καλῶς τὰ πράγματα παρουσίασε τὸν Ἰωᾶς εἰς τὸν λαόν καὶ ὁ λαὸς ἀνεκήρυξεν αὐτὸν βασιλέα. Ἡ Γοθολία ἠθέλησε νὰ ἀντισταθῆ, ἀλλὰ φονεύεται ἀπὸ τὸν λαόν. Μετ' αὐτῆς δὲ κατεστράφη καὶ ἡ λατρεία τῶν εἰδώλων. Ὁ Ἰωᾶς ἐβάδιξε κατ' ἀρχὰς καλῶς. Ἐπειτα ὁμοίως ἐξέκλινε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν καὶ διεφθάρη. Ἀλλ' ἐτιμωρήθη διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ Θεοῦ γενόμενος φόρου ὑποτελὲς εἰς ξένον βασιλέα. Ἐπιτέλους δὲ ἐφανεύθη ἐπὶ τῆς κλίνης του ἀπὸ δούλου του.

50. ΑΧΑΖ, ΕΖΕΚΙΑΣ, ΜΑΝΑΣΣΗΣ.

Εἰς ἐκ τῶν ἀσεβεστάτων βασιλέων τοῦ Ἰούδα ὑπῆρξεν ὁ Ἀχαζ. Ἐπ' αὐτοῦ ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐβεβηλώθη μὲ θυσιάς ἐθνικὰς καὶ ἡ εἰδωλολατρεία κατέστη γενική. Ἐγινε δὲ καὶ τὸ βασιλεῖόν του φόρου ὑποτελὲς εἰς τοὺς Ἀσσυρίους. Τὸν Ἀχαζ διεδέχθη ὁ υἱὸς του Ἐζεκίας, ὁ ὁποῖος ἐπανέφερε τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἠρνήθη νὰ πληρώσῃ τὸν φόρον εἰς τοὺς Ἀσσυρίους, ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Σενναχηρίμ ἦλθε καὶ προσέβαλεν αὐτόν. Ὁ Ἐζεκίας ἐξεδίωξεν ἀπὸ τῆν

χώραν του τὸν Σενναχηρίμ, ἀφοῦ ἐπεκαλέσθη μετὰ τοῦ προφήτου Ἑσαίου τὴν θεῖαν βοήθειαν. Μετὰ τὸν Ἐζεκίαν ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Μανασσῆς. Δὲν ἐμιμήθη τὸν πατέρα του, ἀλλὰ τὸν Ἄχαζ. Εἰσήγαγεν εἰς τὸ βασιλείον του τὴν εἰδωλολατρείαν καὶ ἐφόνευσε τὸν προφήτην Ἑσαίαν, διότι οὗτος τὸν ἐπέτιμα διὰ τὰς παρανομίας του. Ἄλλ' ὁ Θεὸς ἐτιμώρησεν αὐτόν. Οἱ Ἀσσύριοι κυριεύσαντες τὴν Ἱερουσαλήμ ἔφερον τὸν Μανασσῆν αἰχμάλωτον εἰς Βαβυλῶνα. Μετανοήσας δὲ ὁ Μανασσῆς ἀποκατέστη εἰς τὴν βασιλείαν.

54. ΚΑΤΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ.

Τὸν Μανασσῆν διεδέχθη ὁ ἀσεβὴς υἱὸς τοῦ Ἀμώς, τὸν δὲ Ἀμώς ὁ εὐσεβὴς υἱὸς τοῦ Ἰωσίας. Ἄλλ' αἱ προσπάθειαι τοῦ εὐσεβοῦς τούτου βασιλέως δὲν ἐπέτυχον· διότι ἡ ἀσέβεια καὶ ἡ διαφθορὰ εἶχον ἤδη κορυφωθῆ. Μετὰ τὸν Ἰωσίαν ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωακείμ. Τότε ἐπληρώθη ἡ πρόρρησις τοῦ προφήτου Ἱερεμίου περὶ τῆς καταστροφῆς τοῦ βασιλείου. Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς τῶν Βαβυλωνίων ἐκυρίευσε τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἔφερεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα αἰχμαλώτους τὸν Ἰωακείμ καὶ πολλοὺς ἄλλους. Μετ' ὀλίγον ὁ Ἰωακείμ ἀναβὰς ἐκ νέου εἰς τὸν θρόνον ἀπεστάτησεν. Ἄλλ' ὁ Ναβουχοδονόσορ εἰσβάλλει καὶ πάλιν εἰς τὴν

Ἰουδαίαν, κυριεύει τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ὁ Ἰωακείμ φονεύεται. Τὸν Ἰωακείμ διαδέχεται ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεχονίας· ἀλλὰ καὶ οὗτος μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπάγεται αἰχμάλωτος εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Μετὰ τὸν Ἰεχονίαν βασιλεύει ὁ Σεδεκίας, ὁ ὁποῖος ἀπεστάτησε κατὰ τῶν Βαβυλωνίων. Διὰ τοῦτο ὁ Ναβουχοδονόσορ πολιορκεῖ ἐκ τρίτου τὴν Ἱερουσαλήμ, τὴν ὁποῖαν ἐπὶ τέλους ἐκυρίευσε καὶ κατηρήμωσεν. Ὁ Σεδεκίας φεύγων συλλαμβάνεται. Τυφλωθεὶς δὲ ἀπάγεται αἰχμάλωτος εἰς τὴν Βαβυλῶνα μεθ' ὅλον τὸν λαόν· τοιοῦτοτρόπως κατελύθη καὶ τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα ἕνεκα τῆς ἀσεβείας καὶ τῶν παρανομιῶν τῶν βασιλέων.

52. ΙΟΥΔΑΙΘ.

Ὅτε ὁ Ναβουχοδονόσορ ἐπολέμει κατὰ τῆς Ἰουδαίας ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ Ὀλοφέρνης ἐπολιόρησε στενῶς τὴν πόλιν τῆς Ἰουδαίας Βετυλούαν. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἀπελπισθέντες ἐσκέπτοντο νὰ παραδοθῶσιν. Ἀλλὰ γυνὴ τις ἐκ τῆς Βετυλούας ὠραιότητα, εὐσεβῆς καὶ πλουσία ὀνόματι Ἰουδίθ, μαθοῦσα τοῦτο ἐνεψύχωσεν αὐτοὺς καὶ προέτρεπε νὰ ἐλπίζωσιν εἰς τὸν Θεόν. Ἀφοῦ δὲ προσηυχῆθη εἰς τὸν Θεόν, ἐνεδύθη λαμπρῶς καὶ ὑπῆγε μετὰ τὴν δούλην τῆς εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Ὀλοφέρνης. Ὁ Ὀλοφέρνης θαυμάσας τὴν ὠραιότητά

ἡτι ερωσ?

τὴν ἐδέχθη εἰς τὴν σκηνὴν του. Ζητήσατα δὲ ἔλαβες τὰ παρὰ τοῦ Ὀλοφέρνηου τὴν ἀδειαν νὰ ἐξέρχηται τὴν νύκτα ἐλευθέρως ἐκ τοῦ στρατοπέδου καὶ νὰ προσεύχηται εἰς τὸν Θεὸν της. Μετὰ τινὰς ἡμέρας, ἐνῶ ὁ Ὀλοφέρνης ἐκοιμάτο μόνος εἰς τὴν σκηνὴν του, ἡ Ἰουδίθ ἔλαβε τὸ ξίφος του καὶ ἀποκόψασα τὴν κεφαλὴν του τὴν ἔφερεν εἰς τὴν Βεθυούλαν. Οἱ Ἰουδαῖοι ἰδόντες τοῦτο ὤρμησαν κατὰ τῶν Ἀσσυρίων· οἱ δὲ Ἀσσύριοι μείναντες χωρὶς στρατηγὸν περιέπεσαν εἰς σύγχυσιν καὶ ταραχὴν καὶ κατετροπώθησαν.

53. ΤΩΒΙΤ.

Μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν, τούτῳ ὁποῖους ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων ἔφερεν αἰχμαλώτους εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου τοῦ Νινευί, ὑπῆρχε καὶ ἄνθρωπος τις ὀνόματι Τωβίτ. Ἦτο εὐσεβὴς καὶ πλούσιος εὐεργετῶν παντοιοτρόπως τοὺς ὁμοειθεῖς του. Ἀλλὰ συνέβη εἰς αὐτὸν μέγα δυστύχημα. Ἠσθένησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του καὶ ἐτυφλώθη. Ὁ Τωβίτ ὑπέμεινε γενναίως καὶ ἀγογγύστως τὸ δυστύχημα τοῦτο. Εἰς τὴν τύφλωσιν δὲ προσετέθη καὶ ἡ πενία καὶ τοιοιυτοτρόπως ἡ δυστυχία τοῦ Τωβίτ ἐκορυφώθη. Ὁ Τωβίτ βλέπων πλησιέζοντα τὸν θάνατον ἐκάλεσε τὸν υἱὸν του Τωβίαν καὶ τοῦ ἔδωκε τὰς τελευταίας του παραγγελίας εἰπών: Τέ-

κνον μου, φοβοῦ τὸν Θεόν καὶ φύλαττε τὰς ἐντολάς του. Τίμα τὴν μητέρα σου. Ἔσο ἀγνός, δίκαιος, ταπεινός καὶ ἐλεήμων. Μὴ κάμνης εἰς κἀνένα ὅ,τι μισεῖς. Εὐλόγει πάντοτε καὶ δόξαζε τὸν Θεόν. Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰωβίτ εἶπε πρὸς τὸν υἱὸν του, ὅτι ἐδάνεισε δέκα τάλαντα εἰς τὸν συγγενῆ του Γαβαήλ, ὁ ὁποῖος κατοικεῖ εἰς Ῥάγους τῆς Μηδίας. Τον προέτρεψε δὲ νὰ ὑπάγῃ νὰ τὰ λάβῃ. Ὁ Θεὸς θέλων ν' ἀνταμείψῃ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἰωβίτ, ἔστειλεν εἰς τὸν υἱὸν του συνοδοιπόρον ἄριστον, ὁ ὁποῖος ὠδήγησε τὸν Ἰωβίαν εἰς Ῥάγους. Ἐκεῖ ὁ Ἰωβίας ἔλαβε τὰ δέκα τάλαντα παρὰ τοῦ Γαβαήλ καὶ ἐνομοφύθη τὴν Σάρραν θυγατέρα τοῦ Ῥαγουήλ. Ὁ Ἰωβίας πλήρης χαρᾶς ἀνεχώρησε μετὰ τὴν γυναῖκά του καὶ μετὰ τὸν συνοδοιπόρον του. Οἱ γονεῖς του μαθόντες τὴν ἔλευσιν του ἐξῆλθον εἰς προὔπαντησιν τοῦ υἱοῦ των καὶ ἠσπᾶσθησαν αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκά του μετὰ δάκρυα. Ταυτοχρόνως ὁ Ἰωβίτ ἐθεραπεύθη παρὰ τοῦ συνοδοιπόρου διὰ τῆς θείας βοηθείας. Τότε ἠψυχάριστησαν ὅλοι ἀπὸ καρδίας τὸν Θεόν καὶ ἐζησαν τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς των ἐν εὐσεβείᾳ καὶ ἀρετῇ.

54. ΔΑΝΙΗΛ.

*Ὅτε ὁ Ναβουχοδονόσορ ἔφερε τοὺς Ἰουδαίους αἰχμα-

λώτους εἰς τὴν Βαβυλῶνα, διέταξε νὰ ἐκλέξωσιν ἐκ τοῦ βασιλικοῦ αἵματος νέους Ἰουδαίους διὰ νὰ ἀνατραφῶσιν εἰς τὴν αὐλὴν του καὶ νὰ διδαχθῶσι τὴν ἐγγώριον σοφίαν. Ἐξελέχθησαν δὲ ὁ Δανιὴλ καὶ οἱ τρεῖς σύντροφοί του Ἄνανίας, Μισαὴλ καὶ Ἀζαρίας. Μετὰ τρία ἔτη ὁ Δανιὴλ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες παρουσιάσθησαν ἐνώπιον τοῦ Ναβουχοδοноσόρος, ὁ ὁποῖος ἐθαύμασε διὰ τὰς προόδους αὐτῶν καὶ τοὺς ἀνεβίβασεν εἰς μεγάλα ἀξιώματα. Ἀλλὰ μεταξὺ αὐτῶν διεκρίνετο ὁ Δανιὴλ, ὁ ὁποῖος ἐκτὸς τῆς σοφίας ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ τὸ προφητικὸν χάρισμα. Ἐδειξε δὲ ὁ Δανιὴλ ἐνωρὶς τὴν σοφίαν του. Γυνὴ τις ὠραιότατη καὶ εὐσεβὴς ὀνόματι Σωσσάνα συκοφαντηθεῖσα διὰ πράξιν κακὴν κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Ὁ Δανιὴλ κατώρθωσε ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά της. Ἐξετάσας χωριστὰ ἕκαστον ἐκ τῶν κατηγορῶν εὔρεν ὅτι αἱ μαρτυρίαι αὐτῶν ἦσαν ἀντιφατικαί. Τοιοῦτοτρόπως ἡ συκοφαντία ἔγινε φανερά· ἡ Σωσσάνα ἐσώθη καὶ οἱ ψευδομάρτυρες κατεδικάσθησαν κατὰ τὸν νόμον εἰς θάνατον. Ὁ Δανιὴλ ἔδειξεν ὡσαύτως τὴν σοφίαν του ἐξηγήσας ἐνύπνια τινὰ τοῦ Ναβουχοδοноσόρος. Διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς τὸν ἀνύψωσε εἰς μέγιστον ἀξίωμα καὶ τὸν ὥρισε πρῶτον μεταξὺ τῶν σοφῶν τῆς Βαβυλῶνος.

55. ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΠΑΙΔΕΣ ΕΝ ΤΗ ΚΑΜΙΝΩ.

Ὁ Ναβουχοδονόσορ ἐπιστρέφων νικητῆς ἔστησεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς πεδιάδος τὴν εἰκόνα αὐτοῦ χρυσοῦν καὶ ὑπερμεγέθη. Διέταξε νὰ ἔλθῃ ὁλος ὁ λαὸς νὰ τὴν προσκυνήσῃ καὶ ὅστις παρακούσῃ νὰ ῥιφθῆ εἰς κάμινον

ἀναμμένην. Ὁ Δαμιῆλ ἦτο ἀπών· οἱ δὲ τρεῖς παῖδες Ἀνανίας, Μισαῆλ καὶ Ἀζαρίας παρήκουσαν, διότι δὲν ἤθελον νὰ παραβῶσι τὸν θεῖον νόμον καὶ νὰ προσκυνήσωσιν εἰδῶλον. Τοῦτο μαθὼν ὁ βασιλεὺς διέταξε καὶ τοὺς ἔρριψαν εἰς τὴν ἀναμμένην κάμινον. Τὸ πῦρ ἦτο τόσο σφοδρὸν, ὥστε ὅλοι οἱ πέριξ τῆς καμίνου ἐκάη-

σαν. Ἄγγελος δὲ Κυρίου καταβάς εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου ἐφύλαττεν ἀβλαβεῖς τοὺς τρεῖς παῖδας, οἱ ὅποιοι περιπατοῦντες ἐν τῇ καμίνῳ ἔφαλλον καὶ ἐδόξαζον καὶ ἠυλόγουν τὸν Θεόν. Ὁ Ναβουχοδονόσορ ἰδὼν τοῦτο κατελήφθη ἀπὸ θαυμασμὸν καὶ τρόμον καὶ ἠλευθέρωσεν ἀμέσως τοὺς τρεῖς παῖδας. Ἐξέδωκε δὲ διατάγματα ἐπιβάλλων θάνατον εἰς ἐκείνον, ὁ ὅποιος βλασφημήσῃ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τῶν τριῶν παιδῶν.

56. Ο ΔΑΝΙΗΛ ΕΝ Τῷ ΛΑΚΚῶ ΤῶΝ ΛΕΟΝΤῶΝ.

Τὸν Ναβουχοδονόσορα διεδέχθη ὁ ἀκόλαστος υἱὸς τοῦ Βαλτάσαρ. Ἐπ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς τῶν Μήδων Δαρεῖος ἐκυρίευσεν τὴν Βαβυλῶνα. Ὁ Δαρεῖος ἐτίμησε μεγάλως τὸν Δανιὴλ καταστήσας αὐτὸν ἓνα ἐκ τῶν τριῶν ἀρχόντων τοῦ ἀπεράτου βασιλείου του. Διὰ τοῦτο οἱ αὐλικοὶ ἐφθόνησαν τὸν Δανιὴλ. Θέλοντες δὲ νὰ κατηγορήσωσι τὸν Δανιὴλ ἔπεισαν τὸν Δαρεῖον νὰ διατάξῃ ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας νὰ μὴ ζητήσῃ τις τίποτε ἀπὸ ἄλλον ἐκτὸς τοῦ βασιλέως, ὅστις δὲ παρακούσῃ νὰ ῥίπτεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Δανιὴλ προσήχετο τρεῖς τῆς ἡμέρας εἰς τὸν Θεόν, κατεμηνύθη ὡς παραβάτης τῆς διαταγῆς καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. Ἀλλ' ὁ Θεὸς ἔφραξε τὰ στόματα τῶν λεόντων καὶ ὁ Δανιὴλ ἔμεινεν ἀβλαβής.

Ὁ βασιλεὺς ἐλθὼν τὴν ἐπιούσαν εἰς τὸν λάκκον εὗρε
μετὰ χαρᾶς ζῶντα τὸν Δανιήλ. Ἐλευθερώσας δὲ αὐτὸν

ἔρριψεν εἰς τὸν λάκκον τοὺς ἐχθρούς του, τοὺς ὁποῖ-
ἀμέσως κατεσπάραξαν οἱ λέοντες. Ἐπειτα δὲ ὁ βα-
σιλεὺς διέταξε νὰ λατρεύσωσιν εἰς ὅλον τὸ κράτος
τὸν Θεὸν τοῦ Δανιήλ, διότι αὐτὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς
αἰώνιος Θεός.

57. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΩΝ.

Κῦρος ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν γενόμενος κύ-
της Βαβυλῶνος ἐξέδωκε διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου

ετο εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἢ ἄδεια νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα των καὶ ν' ἀνοικοδομήσωσι τὸν ναόν των. Πεντήκοντα χιλιάδες Ἰουδαῖοι ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Ζοροβάβελ ἐπανῆλθον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἤρχισαν ν' ἀνοικοδομῶσι τὸν ναόν. Οἱ Σαμαρεῖται οἱ ἐχθροὶ τῶν Ἰουδαίων ἠθέλησαν νὰ λάβωσι καὶ αὐτοὶ μέρος εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ ναοῦ. Ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἐδέχθησαν· διὰ τοῦτο κατηγορήθησαν εἰς τὸν βασιλέα ὡς στασιασταὶ καὶ τοιουτοτρόπως τὸ ἔργον ἐμποδίσθη. Βραχύτερον ὅμως ἐδόθη καὶ πάλιν ἡ ἄδεια καὶ ὁ ναὸς ἀνοικοδομήθη. Τὰ ἐγκαίνια δὲ τοῦ ναοῦ ἐωρτάσθησαν μεγαλοπρεπῶς. Ἐκτοτε οἱ Ἰουδαῖοι ἠδύναντο νὰ λατρεύωσιν ἐλευθέρως τὸν Θεὸν αὐτῶν, ἔμενον δὲ πιστοὶ εἰς τὸν Κύριον καὶ δὲν ἀπεπλανήθησαν πλέον εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν.

58. ΕΣΘΗΡ.

Πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἔμειναν εἰς τὴν Περσίαν ἡμιχάλωτοι. Οἱ Ἰουδαῖοι οὗτοι ἔζων καλῶς· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου διέτρεξαν μέγαν κίνδυνον. Ὁ βασιλεὺς οὗτος ἀπέβαλε τὴν γυναῖκά του Ἀστίν ἕνεκα τῆς ὑπερηφανείας της. Ἐξέλεξε δὲ ὡς γυναῖκα τὴν ὠραιοτάτην Ἰουδαίαν Ἑσθήρ, ἀνεψιὰν τοῦ Μαρδοκίου. Ὁ Μαρδοχαῖος ἀνεκάλυψε ποτε συνωμοσίαν δύο ἑλλήνων ἐναντίον τοῦ βασιλέως. Οἱ συνωμότες ἐτιμω-

ρήθησαν, ἐσημειώθη δὲ εἰς τὰ χρονικά βιβλία τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὃ ὁποῖος ἀνεκάλυψε τὴν συνωμοσίαν. Ὁ Ἀρταξέρξης εἶχεν ὑψώσει ὑπεράνω ὄλων τῶν αὐλικῶν τοῦ τὸν Ἀμάν. Ὁ Ἀμάν ἐζήτηι νὰ τὸν προσκυνῶσιν ὅλοι, ἀλλ' ὁ Μαρδοχαῖος πιστὸς μένων εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ δὲν ἤθελε νὰ προσκυνῇ ἄνθρωπον. Διὰ τοῦτο ὁ Ἀμάν ὀργισθεὶς ὠρκίσθη νὰ καταστρέψῃ ὅλους τοὺς Ἰουδαίους. Παρετήρησεν εἰς τὸν βασιλέα ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἐπιβουλεύονται τὴν ζωὴν τοῦ καὶ τοιουτοτρόπως ὁ βασιλεὺς ἐκδίδει διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπετρέπετο νὰ σφαγῶσιν οἱ Ἰουδαῖοι εἰς ὀρισμένην τινὰ ἡμέραν. Ὁ Μαρδοχαῖος προφεύγει εἰς τὴν Ἑσθήρ. Ἡ Ἑσθήρ σπεύδει ἀμέσως καὶ παρακαλεῖ τὸν βασιλέα νὰ σώσῃ τὸν θεῖόν της Μαρδοχαῖον καὶ τοὺς ὁμοφύλους της, οἱ ὁποῖοι κινδυνεύουν νὰ καταστραφοῦν ἔνεκα τῆς ὑπερηφανείας τοῦ Ἀμάν. Ὁ βασιλεὺς εἶχε κατὰ τύχην ἀναγνώσει τὰς ἡμέρας ἐκείνας εἰς τὰ χρονικά τοῦ τὴν εὐεργεσίαν, τὴν ὁποίαν ὁ Μαρδοχαῖος ἔκαμε πρὸς αὐτὸν ἀνακαλύψας τὴν συνωμοσίαν τῶν δύο αὐλικῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μαρδοχαῖος δὲν εἶχεν ἀνταμειφθῆ, ὁ βασιλεὺς ἐξετέλεσε μετὰ χαρᾶς τὴν παράκλησιν τῆς Ἑσθήρ. Ἀνακαλεῖ λοιπὸν ὁ βασιλεὺς τὸ διάταγμα καὶ διατάσσει νὰ φονευθῇ ὁ Ἀμάν καὶ νὰ κρεμασθῇ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ὁ Ἀμάν εἶχεν ἐτοιμάσει διὰ τὸν θάνατον τοῦ Μαρδοχαίου.

59. ΟΙ ΙΟΥΔΑΙΟΙ ΥΠΟ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΙΑΔΟΧΟΥΣ ΤΟΥ.

Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος καταλύσας τὸ Περσικὸν κράτος ἐγένετο κύριος καὶ τῆς Ἰουδαίας. Ἐν Ἱερουσαλήμ ὑπεδέχθη τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον ὁ ἀρχιερεὺς φέρων τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ πλήθους ἱερέων καὶ λαϊκῶν. Ἐδειξε δε ὁ Ἀλέξανδρος μέγα σέβας πρὸς τὸν Ἀρχιερέα καὶ τὴν Ἰουδαϊκὴν θρησκείαν καὶ ἀφῆκε τοὺς Ἰουδαίους ἐλευθέρους νὰ τηρῶσι τὴν πάτριον αὐτῶν θρησκείαν. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ Ἰουδαῖοι ὑπετάγησαν κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς τοὺς Πτολεμαίους βασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου, ἔπειτα δὲ εἰς τοὺς Σελευκίδας βασιλεῖς τῆς Συρίας. Ὑπὸ τοὺς Πτολεμαίους οἱ Ἰουδαῖοι εὐημέρουν ὁμολογοῦντες ἐλευθέρως τὴν θρησκείαν των. Μόνον δὲ ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλοπάτορος ἐδιώχθησαν. Ἀλλ' οἱ Σελεύκιδαι κατεδίωξαν σκληρῶς τοὺς Ἰουδαίους. Σέλευκος ὁ Φιλοπάτωρ ἀπέστειλε τὸν Ἡλιόδωρον εἰς Ἱερουσαλήμ διὰ νὰ συλήσῃ τὸν ἐκεῖ ναόν. Ἀλλ' ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε τὸν Ἡλιόδωρον καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀνεχώρησεν οὗτος ἀπρακτος. Ἀλλὰ τὸν φοβερῶτατον διωγμὸν ὑπέμειναν οἱ Ἰουδαῖοι ἐπὶ Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς. Ὁ ἀσεβὴς οὗτος βασιλεὺς ἦλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ κατέσφαξε πολλοὺς Ἰουδαίους. Ἐσύλησε δὲ καὶ ἐβεβήλωσε τὸν ναόν, τὸν

ὅποιον ἀφιέρωσεν εἰς τὰ εἰδῶλα. Ἐξέδωκε δὲ διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου διετάσσοντο οἱ Ἰουδαῖοι ν' ἀρνηθῶσι τὴν θρησκείαν των καὶ νὰ λατρεύωσι τὰ εἰδῶλα· ὅστις δὲ παρήκουε κατεδικάζετο εἰς θάνατον. Ἔως οὗ δὲ ἐκτελεσθῆ τὸ διάταγμα του, ὠχύρωσε τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἔθεσε φρουρὰν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς.

60. ΕΛΕΑΖΑΡΟΣ.

Πολλοὶ ἐκ φόβου ὑπήκουσαν· ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀντέστησαν γενναίως. Μεταξὺ δὲ τούτων ἦτο καὶ ὁ γέρον Ἐλεάζαρος, ὁ ὁποῖος ἐπροτίμησε νὰ ὑπομείνῃ βασάνους καὶ τὸν θάνατον παρά νὰ φάγῃ φαγητὰ, τὰ ὁποῖα ἀπηγόρευεν ὁ μωσαϊκὸς νόμος καὶ νὰ φανῆ τοιοῦτοτρόπως, ὅτι ὑπήκουσεν εἰς τὸ διάταγμα τοῦ τυράννου. Ἡ προσποίησις, εἶπε, δὲν ἀρμόζει εἰς τὴν ἡλικίαν μου. Τί με ὠφελεῖ νὰ κερδήσω ὀλίγας ἐλεεινάς ἡμέρας ζωῆς, νὰ μολύνω δὲ διὰ παντός τὸ ὄνομά μου καὶ νὰ δώσω κακὸν παράδειγμα εἰς πολλοὺς νέους; Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀποφύγω τὴν τιμωρίαν τῶν ἀνθρώπων, πῶς θὰ ἀποφύγω τὴν τιμωρίαν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ὁποῖος τιμωρεῖ τὸ κακὸν καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ; Διὰ τοῦτο ἀποθνήσκων γενναίως, καὶ ἄξιον τοῦ γῆρατός μου πράττω καὶ τοὺς νέους διὰ τοῦ παραδείγματός μου διδάσκω, ὅτι πρέπει μετὰ χαρᾶς κα

μετὰ θάρρους νὰ ἀποθνήσκωσιν ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ νόμου. Ταῦτα εἰπὼν παρεδόθη εἰς τοὺς τυράννους καὶ σκληρῶς βασανισθεὶς ἐξέπνευσεν.

61. Η ΙΟΥΔΑΙΑ ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΤΑ ΥΙΟΙ ΤΗΣ.

Ἐπίσης γενναίως ἀπέθανε τὸν μαρτυρικὸν θάνατον καὶ ἡ εὐσεβὴς Ἰουδαία μήτηρ μὲ τοὺς ἑπτὰ υἱούς της. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν βασάνων ὁ μεγαλειότερος εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα· Τί ζητεῖς; Τί θέλεις νὰ μάθης ἀπὸ ἡμᾶς; Εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ἀποθάνωμεν παρὰ νὰ παραβῶμεν τὸν θεῖον νόμον. Τότε ὁ βασιλεὺς ὀργισθεὶς διέταξε καὶ τὸν ἀκρωτηρίασαν καὶ τὸν ἔρριψαν αἱματοφόρτον εἰς λέβητα πεπυρακτωμένον. Τὰς φοβερὰς ταύτας βασάνους βλέποντες ἡ μήτηρ καὶ οἱ λοιποὶ ἀδελφοὶ ἐνεθάρρουναν ὁ εἰς τὸν ἄλλον νὰ ἀποθάνῃ γενναίως. Ὁ δεύτερος ἀκρωτηριασθεὶς ὡς ὁ ἀδελφός του, εἶπε πρὶν ἐκπνεύσῃ πρὸς τὸν βασιλέα· Βασιλεῦ κάκιστε, μᾶς φονεύεις εἰς τὸν ὄσμον τοῦτον, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς τοῦ παντός θὰ μᾶς ἀναστήτῃ εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Τὴν αὐτὴν γενναϊότητα ἔδειξαν καὶ οἱ ἄλλοι, ὥστε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἔμειναν ἐκστατικοί. Εἶχον φονευθῆ οἱ ἕξ μεγαλειότεροι ἀδελφοί, ὅτε ἤλθε καὶ ἡ σειρὰ τοῦ ἐβδόμου, ὁ ποῖος ἦτο νεώτατος. Τοῦτον ἐζήτησεν ὁ βασιλεὺς νὰ εἰσῆ ὑποσχόμενος πλοῦτον καὶ τιμᾶς.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπήκουσε, παρεκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὴν μητέρα του νὰ πείσῃ τὸν υἱὸν τῆς καὶ νὰ τὸν σώσῃ. Ἄλλ' ἡ μήτηρ κλίναςα πρὸς τὸν υἱὸν τῆς, εἶπε πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν πάτριον γλῶσσαν. Τέκνον μου, ἂν ἀγαπᾷς τὴν μητέρα σου, ἡ ὁποία σὲ ἐγέννησε, σὲ ἐθήλασε καὶ σὲ ἔθρεψεν ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν, ἀκουσόν μου. Ἴδε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ λοιπὰ κτίσματα· ἀναλογίσθητι ὅτι ὁ Θεὸς τὰ ἕκαμεν ἐκ τοῦ μηδενὸς καὶ τότεδὲν θὰ φοβηθῆς τὸν δῆμιον. Φανοῦ ἄξιος τῶν ἀδελφῶν σου καὶ ὑπόμεινον τὸν θάνατον διὰ νὰ σὲ δεχθῶ μὲ τοὺς ἀδελφούς σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα εἶπεν ὁ μήτηρ· τὸ δὲ παιδίον ἀνεφώνησε· Δὲν ὑπακούω εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως· ὑπακούω εἰς τὸν νόμον. Ἄλλὰ σὺ ἄδικε καὶ παράνομε βασιλεῦ, φοβήθητι τὴν θεῖαν δίκην. Οἱ ἀδελφοί μου καὶ ἐγὼ ὑπομένοντες ὀλίγον μεταβαίνομεν εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν· σὺ ὅμως θὰ τιμωρηθῆς ἀπὸ τὸν δικαιοκρίτην Θεόν. Τότε ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς διέταξε καὶ τὸν ἐβασάνισαν περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Καὶ ἡ εὐσεβὴς δὲ μήτηρ βασανισθεῖσα καὶ αὐτὴ ἐξέπνευσεν ἀφοῦ εἶδεν ὄλους τοὺς υἱούς τῆς ἀποθνήσκοντας.

62. ΟΙ ΜΑΚΚΑΒΑΙΟΙ.

Ἰερεὺς τῆς ἀνάστασις Μισσαθίας, ἐκ τῆς αἰωνίου δουλίας νὰ

λέπη τὰ δεινὰ, τὰ ὅποια οἱ ὁμοεθνεῖς του ἔπασχον, φυγεν εἰς τὸ ὄρος με τοὺς πέντε υἱούς του. Ἐκεῖ ἔζηλον καὶ πολλοὶ ἄλλοι εὐσεβεῖς καὶ φιλοπάτριες Ἰουδαῖοι φεύγοντες τὴν τυραννίαν. Ὁ Ματθαίας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν περιερχόμενοι τὴν χώραν κατέστρεφον τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώλων καὶ ὑπερήσπιζον τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. Γηράσας δὲ ὁ Ματθαθίας ἐκάλεσε τοὺς υἱούς του καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τέκνα μου, βλέπετε ὅτι τυραννούμεθα καὶ διωκόμεθα. Ὑπερασπίσατε ὁππὸν γενναίως τὴν πίστιν καὶ τὴν πατρίδα μας. Ἐνμνήθητε τί ἔπραξαν οἱ πατέρες μας καὶ πῶς ἐδοξάθησαν. Ὅσοι ἔχουν πεποιθήσιν εἰς τὸν Θεὸν σώζονται. Ἐχετε λοιπὸν θάρρος καὶ μὴ φοβεῖσθε τοὺς ἀσεβεῖς, διότι οἱ ἀσεβεῖς σήμερον ὑπάρχουν καὶ αὔριον φανίζονται. Ὁ ἀδελφός σας Σίμων εἶναι συνετός καὶ τοκοῦτε εἰς αὐτὸν ὡς εἰς πατέρα. Ἰούδας δὲ ὁ Μακχβαῖος εἶναι ἀνδρεῖος καὶ αὐτὸς θά ᾔῃναι ἀρχηγός σας. Ἐπειτα εὐλόγησεν αὐτούς καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέβηεν.

63. ΙΟΥΔΑΣ Ο ΜΑΚΚΑΒΑΙΟΣ.

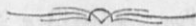
Ὁ Ἰούδας ἐξεπλήρωσεν ἐπιτυχῶς τὸ ἔργον του. ἔχων ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του ἑξ ἑκατοντάδας ἀνδρῶν, περιήρησε τὴν Ἰουδαίαν κομνηίζων τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώ-

λων καὶ καταδιώκων τοὺς ἐχθροὺς του. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ἀντίοχος ἔπεμψε κατὰ τοῦ Ἰούδα τὸν Λυσίαν μὲ στρατὸν πολυάριθμον. Ἀλλὰ ὁ Ἰούδας τὸν ἐνίκησε διὰ τῆς θείας βοηθείας. Μετὰ τινὰς ἄλλας νίκας ὁ Ἰούδας εἰσῆλθε νικηφόρος εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Καθαρίσας δὲ τὸν ἐρημωμένον ναὸν τοῦ Θεοῦ, ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια αὐτοῦ μὲ θυσίας ὀκταήμερους καὶ ἑορτὰς μεγαλοπρεπεῖς. Τὴν καταστροφὴν τοῦ στρατηγοῦ του μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ ὁ Ἀντίοχος ἔσπευσε μὲ στρατὸν μέγαν νὰ ἐξοντώσῃ τοὺς Ἰουδαίους καὶ νὰ καταστρέψῃ τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἀλλ' ἐτιμωρήθη ἀπὸ τὸν Θεὸν διότι ἔπεσεν ἀπὸ τὴν ἄμαξάν του καὶ πληγωθεὶς θανασίμως ἀπέθανεν. Ὁ διάδοχος δὲ αὐτοῦ Ἀντίοχος ὁ Εὐπάτωρ ἦλθε μὲ φοβεράς δυνάμεις ἐναντίον τοῦ Ἰούδα. Ἀλλὰ μὴ δυνηθεὶς νὰ νικήσῃ αὐτὸν συνωμολόγησε μετ' αὐτοῦ εἰρήνην. Δημήτριος ὁ Σωτὴρ ὁ διαδεχθεὶς τὸν Ἀντίοχον ἔστειλε κατὰ τοῦ Ἰούδα τὸν στρατηγὸν του Βακχίδην μὲ στρατὸν πολὺν. Οἱ περὶ τὸν Ἰούδα δειλιάσαντες διεσχορπίσθησαν, ὀλίγοι δὲ μόνον ἔμειναν πιστοὶ εἰς αὐτόν. Ἀλλ' ὁ γενναῖος Ἰούδας πολεμεῖ μὲ τοὺς ὀλίγους του καὶ πίπτει ἐν τῇ μάχῃ νεκρός.

64. ΙΩΝΑΘΑΝ, ΣΙΜΩΝ, ΥΡΚΑΝΟΣ.

Τὸν Ἰούδα διεδέχθη ὁ ἄξιος αὐτοῦ ἀδελφὸς Ἰωνά-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

θαν. Οὗτος νικίσας τὸν Βακχίδην, τὸν ἠνάγκασε νὰ συνομολογήσῃ μετ' αὐτοῦ εἰρήνην καὶ ν' ἀφήσῃ ἐλευθέραν τὴν Ἰουδαίαν. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ἐδολοφονήθη ὁ Ἰωνάθαν ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Γρύφωνα. Μετὰ τὸν Ἰωνάθαν ἀρχηγὸς τῶν Ἰουδαίων ἐγένετο ὁ τελευταῖος υἱὸς τοῦ Ματθαθία, Σίμων. Ἄλλ' ὀλίγον καιρὸν μόνον ἔμεινε εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ Σίμων καὶ ἀπέθανε δολοφονηθεὶς καὶ αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα του. Ἐν μόνον ἐκ τῶν τέκνων του. διεσώθη, ὁ Ἰωάννης ὁ ἐπονομασθεὶς Ὑρκανὸς, ὁ ὁποῖος καὶ διεδέχθη τὸν πατέρα του. Ὁ Ὑρκανὸς ἐξεδίωξε καθ' ὀλοκληρίαν τοὺς Σύρους ἐκ τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοιοῦτοτρόπως τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔθνος ἐγένετο πάλιν μέγα καὶ ἰσχυρόν. Ἀλλὰ μετὰ τὸν Ὑρκανὸν ἐμφύλιοι ἔριδες καὶ σπαραγμοὶ ἐξησθένησαν τοὺς Ἰουδαίους. Αἱ θρησκευτικαὶ δὲ αἰρέσεις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐξήλειψαν ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους τὴν ἀληθῆ εὐσέβειαν καὶ τὸν θρησκευτικὸν ζῆλον. Ἐπὶ τέλους οἱ Ῥωμαῖοι ὑποδουλώσαντες τοὺς Ἰουδαίους ἀνεκήρυξαν βασιλέα αὐτῶν τὸν Ἡρώδη ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, καθὼς προεῖπον οἱ προφῆται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΠΡΟΣ ΕΚΣΤΗΘΙΣΙΝ (*)

1

Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε· πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας (Ψαλμ. ργ'. 24).

Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ· ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα (Ψαλμ. ιή. 1).

Σὺ εἶ αὐτὸς Κύριος μόνος, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς· καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα, καὶ σοὶ προσκυνοῦσιν αἱ στρατιαὶ τῶν οὐρανῶν (Νεεμ. θ'. 6).

(*) Ὁ σκοπὸς τῶν ἐνταῦθα παρατιθεμένων χωρίων τῆς ἁγίας Γραφῆς εἶναι διττός· 1) ἵνα ὁ διδάσκαλος ἐπισφραγίσῃ ἐκάστοτε δι' αὐτῶν τὸ κυριώτατον ἠθικὸν συμπέρασμα τὸ πηγάζον ἐξ ἐκάστης παραγράφου· 2) ἵνα οἱ παῖδες ἐκστηθίζοντες τὰ προκείμενα χωρία ἐξοικειῶνται πρὸς τὴν γλῶσσαν τῆς ἁγίας Γραφῆς.

2

Οὐχί Θεὸς θέλων ἀνομίαν σύ· οὐ παροικήσει σοὶ
πονηρευόμενος, οὐδὲ διαμενοῦσι παράνομοι κατέναντι
τῶν ὀφθαλμῶν σου (Ψαλμ. ε'. 5).

3

Ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσεται Κύριος
(Ψαλμ. ε'. 6).

4

Καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ
παιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα Α.)
Ἰωάν. β'. 17).

5

Πολλοὶ λογισμοὶ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός· ἡ δὲ βουλή τοῦ
Θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μένει (Παροιμ. ιθ'. 21).
Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται (Ἰακ. δ'. 6).

6

Ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ
εἰς δικαιοσύνην (Γεν. ιε'. 6).

Ἴδου οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀπο-
λοῦνται (Ψαλμ. οβ'. 27).

7.

Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερε λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός. (Ἑβρ. ιά. 17).

8.

Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὐρήσει; Τιμιωτέρα δέεστι λίθων πολυτελῶν ἢ τοιαύτη. (Παροιμ. λά. 10).

9.

Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. (Ῥωμ. ιβ'. 21).

10.

Μὴ οὐχὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐγὼ πληρῶ, λέγει Κύριος. (Ἱερεμ. χγ'. 24).

Πάντα ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς. (Ματθ. ζ' 12).

11.

Ἴδου δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἡ τοῦ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό. (Ψαλμ. ρλβ'. 1).

12.

Ἄγαθὸν ἀνδρὶ, ὅταν ἄρῃ ζυγὸν ἐν νεότητι αὐτοῦ.
(Θρην. Ἱερ. γ'. 27).

13.

Πῶς ποιήσω τὸ κακὸν καὶ ἁμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ
Θεοῦ ; (Γεν. λθ'. 9).

Ἀποκάλυψον ἐπὶ Κύριον τὴν ὁδὸν σου, καὶ ἔλπισον
ἐπ' αὐτὸν, καὶ αὐτὸς ποιήσει. (Ψαλ. λς'. 5).

14.

Οὐκ ἀφελεῖ ὁ Θεὸς ἀπὸ δικαίων ὀφθαλμὸν αὐτῶν,
καὶ καθιεῖ αὐτοὺς εἰς νίκος, καὶ ὑψωθήσονται. (Ἰώβ
λς'. 7).

15—16.

Ἐὰν δ' ἁμάρτη εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον
αὐτῷ· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ ἄφες αὐτῷ. (Λουκ. ιζ'. 3).

17—18.

Τὰ τέκνα μανθανέτωσαν ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς
γονεῦσι· τοῦτο γάρ ἐστι καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ (Α. Τιμ. έ. 4).

19—20

Πίστει Μωσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ, μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἀμαρτίας ἀπόλαυσιν. Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν βασιλέως, τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὀρῶν ἐκαρτέρησε. (Ἑβρ. ιά. 25—27).

21.

Ἀποκαλύπτεται ὀργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν. (Ῥωμ. ά. 18).

22.

Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθεν ἔστι καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων (Ἰάκ. ά. 17).

23.

Ἄ νόμος ἅγιος καὶ ἡ ἐντολὴ ἀγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθὴ (Ῥωμ. ζ'. 12)

Ἄ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο (Ἰωάν. ά. 17).

24.

Υἱοὺς ἐγέννησα καὶ ὕψωσα, αὐτοὶ δὲ μὲ ἠθέτησαν
(Ἑσαΐας).

Καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώ-
ματι εἰκόνοσ φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τε-
τραπόδων καὶ ἑρπετῶν. (Ῥωμ. α'. 23.)

25.

Εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; (Ῥωμ. ἡ. 34.)

Παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ'
αὐτοῦ (Λουκ. ιβ'. 48).

26.

Ἡᾶσα ψυχὴ ἐξουσίας ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω.
Ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ
ἀνθέστηκε (Ῥωμ. ιγ'. 1. 2).

Ἐὰν εἰσακούσητε τὰς ἐντολὰς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑ-
μῶν, ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, πορεύεσθε ἐν πά-
σαις ταῖς ὁδοῖς καὶ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ,
ζήσεσθε καὶ πολλοὶ ἔσεσθε κρὶ εὐλογήσει ὑμᾶς Κύριος
ὁ Θεὸς σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ. Καὶ ἐὰν μὴ εἰσακούσης
καὶ πλανηθεὶς προσκυνήσης θεοῖς ἑτέροις, καὶ λατρεύ-
σης αὐτοῖς, ἀναγγέλω σοι σήμερον, ὅτι ἀπωλεία ἀπο-
λεῖσθε, καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς

27.

Ἰσθι πεποιθῶς ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐπὶ Θεῷ (Παροιμ. γ'. 5.)
 Φοβερός Κύριος καὶ σφόδρα μέγας καὶ θαυμαστὴ
 ἡ δυναστεία αὐτοῦ (Σειράχ μγ'. 29).

28

Ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται (Ματθ. ι. 22.)
 Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καὶ ἐγένετο, εἶη τὸ δ-
 νομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον (Ἰώβ α'. 21).

29.

Δικαιοσύνη ὑψοῖ ἔθνος ἑλασσονοῦσι δὲ φυλὰς ἀμαρ-
 τίας (Παροιμ. ιδ'. 34).

30.

Ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καὶ ὑψώσει ὑμᾶς
 (Ἰακώβ. δ'. 10).

31.

Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι (Λουκ. ια'. 1).

32.

Ὡσπερ σκώληξ ἐν ξύλῳ, οὕτως ἄνδρα ἀπόλλυσι
 γυνὴ πονηρὰ καὶ κακοποιὸς (Παροιμ. κέ. 20).

33.

Μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ γλώσση, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ (Α'. Ἰωάν, 18).

34.

Τὰ τέχνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ.

Βασιλεὺς φρόνιμος εὐστάθεια δῆμου (Σοφ. Σολομ. σ' 26).

35.

Καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε· παιδεύθητε πάντες οἱ κρίνοντες τὴν γῆν (Ψαλμ. 6'. 10).

36.

Σὺ ἔρχη πρός με ἐν ῥομφαίᾳ καὶ δόρατι καὶ ἐν ἀσπίδι, καὶ γὼ πορεύομαι πρός σέ ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν (Α'. Βασιλ. ιζ').

37.

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἤχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ ἐὰν

ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι. Καὶ ἂν ψωμίζω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἂν παραδῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται ἢ ἀγάπῃ οὐ ζηλοῖ· ἢ ἀγάπῃ οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζέται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει (Α. Κορ. ιγ'. 4—8).

38.

Οἱ σπεύροντες ἐν δάκρυσιν, ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσι πορευόμενοι ἐπορεύοντο καὶ ἔκλαιον βάλλοντες τὰ σπέρματα αὐτῶν, ἐρχόμενοι δὲ ἤξουσιν ἐν ἀγαλλιάσει, αἶροντες τὰ δράγματα αὐτῶν (Ψαλμ. ρκέ. 5).

39.

Ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. (Α. Κορ. ι'. 12).

Ὁ ἀτιμάζων πατέρα καὶ ἀπωθούμενος μητέρα αὐτοῦ, καταισχυθήσεται καὶ ἐπονείδιστος ἔσται (Παροιμ. θ'. 26).

40.

Ἦμεῖς ἐβουλεύεσθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὁ δὲ Θεὸς ἐβουλεύσατο ὑμῶν ἀπὸ τοῦ ἱστοῦτοῦ Ἐκκλησιαστικῆς Πολιτικῆς

41.

Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστίν, ἔπειτα εἰρημική, ἐπεικὴς, εὐπειθής, μεστή ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος (Ἰάκ. γ'. 17).

42.

Εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, Κύριε, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν ὠκοδόμησα (Β'. Παραλ. στ'. 18).

43.

Μὴ καυχᾶσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχᾶσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχυρίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχᾶσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ, ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχᾶσθω ὁ καυχώμενος, συνιεῖν καὶ γινώσκειν, ὅτι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ ποιῶν ἔλεος καὶ κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς (Ἰερεμ. θ'. 23. 24).

44.

Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθῆσεται (Ματθ. 16. 25).

45.

Οὐχ' οὕτως οἱ ἀσεβεῖς, οὐχ' οὕτως, ἀλλ' ἢ ὡς
χνοῦς, ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς
Γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων, καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπο
λεῖται (Ψαλμ. α. 4. 6).

46.

Ὁ σπεύρων φαῦλα θερίσει κακὰ (Παροιμ. κβ'. 8.

47.

Βασιλεὺς ἀπαίδευτος ἀπολεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ (Σειρ
ί. 3).

48. 49. 50.

Κακοπραγία περιστρέφει θρόνους δυναστῶν. Ἀκού
σατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε· ὅτι ὑπηρέται ὄντες τῆ
τοῦ Κυρίου βασιλείας οὐκ ἐκρίνετε ὀρθῶς, οὐδ' ἐφυλ
ξατε νόμον, οὐδὲ κατὰ τὴν βουλήν τοῦ Ὑψίστου ἐπ
ρεύθητε. Φρικτῶς καὶ ταχέως ἐπιστήσεται ὑμῖν ὄλ
θος, ὅτι κρίσις ἀπότομος ἐν τοῖς ὑπάρχουσι γίνετα
καὶ τοῖς κραταιοῖς ἰσχυρὰ ἐφίσταται ἔρευνα (Σοφ. Σο
23. ε' 2).

51.

τοῦ δοῦναι ἐκάστω κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοὺς καρποὺς τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ (Ἱερεμ. ιζ' 40).

52.

Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὡς ἀπέστειλέ σε σήμερον εἰς ἀπάντησιν ἐμοί, καὶ εὐλογητὸς ὁ τρόπος σου καὶ εὐλογημένη σὺ ἡ ἀποκωλύουτά με σήμερον μη ἰσελθεῖν εἰς αἵματα (Α'. Βασ. κέ. 23).

53.

Τελὸς λόγου τὸ πᾶν ἄκουε τὸν Θεὸν φοβοῦ καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ φύλασσε (Ἐκκλ. ιβ' 13).

54.

Οὐδένα ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς εἰμὴ τὸν σοφία συνοικοῦντα· σοφίας οὐ κατισχύει κακὰ (Σοφ. Σολ. ζ'. 28).

55.

Οὐκ ἔστι Θεὸς ἕτερος, ὅστις δυνήσεται ῥύσασθαι ὕτως (Δανιὴλ γ'. 29).

56.

Καὶ ἀνηνέχθη Δανιὴλ ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ πᾶσα δια-
θορά οὐχ' εὗρέθη ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐπίστευσεν ἐν τῷ Θεῷ
πατρὸς (Δανιὴλ γ' 29).
Ἡ φράση ἔληφθη ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

57.

Εισήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου,
ἤκουσε Κύριος τῆς δεήσεώς μου, Κύριος τὴν προτευ-
χὴν μου προσεδέξατο (Ψαλμ. 57. 9).

58.

Λάκκον ὤρυξε καὶ ἀνέσκαψεν αὐτὸν, καὶ ἐμπροσθεῖται
εἰς βόθρον ὃν εἰργάσατο (Ψαλμ. 16).

59.

Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· ὅτι αὐ-
τῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (Ματθ. 5. 10).

Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά
μου (Ματθ. 5. 22).

60.

Τῷ Κυρίῳ φανερόν ἐστιν ὅτι δυνάμενος ἀπολυθῆναι
τοῦ θανάτου, σκληρὰς ὑποφέρω κατὰ τὸ σῶμα ἀληθη-
δόνως μαστιγούμενος, κατὰ ψυχὴν δὲ ἡδέως διὰ τὸν
αὐτοῦ φόβον ταῦτα πάσχω (Β. Μακκαβ. 6. 30).

61.

Ἐπεραγόντως δὲ ἡ μήτηρ θαυμαστὴ καὶ μνήμης
ἀγαθῆς ἀξία, ἥτις ἀπολλυομένους υἱοῦς ἑπτὰ συνορῶσα

εἰς ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας εὐψύχως ἔφερε διὰ τὰς ἐπι-
βουρίας ἐλπίδας (B. Μακκαβ. ζ'. 20).

62. 63.

Ἔτοιμοι γὰρ ἀποθνήσκειν ἐσμὲν ἢ πατρώου νόμου
παραβαίνειν (B. Μακκαβ. ζ'. 2).

Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαι, τὸν δρόμον τετέ-
λεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ
θεὸς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτὴς· οὐ μόνον δὲ
μοι, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν
αὐτοῦ (B. Τομ. δ'. 7. 8).

64.

Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἠγούμενος ἐκ τῶν
ἐληθῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται· καὶ αὐτὸς
προσοχία ἐθνῶν (Γεν. μθ'. 10).

Καὶ ἀποκαλύψει Κύριος τὸν βραχίονα αὐτοῦ τὸν
ἐπίγονον ἐνώπιον πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ὄψονται πάντα
τὰ ἄκρα τῆς γῆς τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ
ἐργασθεῖσαν (Ἠσ. νβ'. 10).

Τ Ε Λ Ο Σ